FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

Librarian of Congress Washington, D. C.

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 5 CLEVELAND 3, O., FRIDAY MORNING, JANUARY 7. 1949 LETO LI.— VOL. LI.

VESTI IZ SLOVENIJE

KRAJEVNI ODBORI so pogosto predmet napadov. Čeprav so v krajevne odbore mogli biti izvoljeni samo taki, ki so bili v milosti pri komunističnih oblastnikih, vendar sedaj, ko stiska pritiska, tudi ti odbori ne morejo ustreči. Da višji oblastniki zvrnejo krivdo s svojih ramen, napadajo pač nižje. Zadnji čas se posebno ponavljajo napadi na krajevne odbore v Kamniškem okraju.

TUDI ZNAMENJE BEDE. — Ker ni zakonite trgovine, ker so vse službe edinole v rokah komunističnih odborov ,oziroma tajnikov komunistične stranke, je mnogo ljudi, ki enostavno nimajo od česa živeti. Predno pa človek pogine, si na vse mogoče načine pomaga. Zato se v Sloveniji množe sodini procesi proti nedovoljeni trgovini in nedovoljeni obrti. V Kamniku so obsodili zopet večje število ljudi zaradi takih prestopkov. 14. jih je bilo pred sodiščem. Dobili so kazni od sedtm do enega leta in seveda je bil vsak obsojen tudi na izgubo vsega premoženja.

V LJUBLJANI je okrajno sodišče obsodilo 4 kmete iz Vnanjih goric na 4000 do 15,000 dinarjev globe, ker so doma zaklali 4 prašiče in tega niso javili oblastem.

V DOMŽALAH je obsojen Ing. Franc Lampič, tehnični vodja kemične tovarne na tri leta zapora, ker je bila tovarna slabo opremljena in ker ni imela motorne brizglane. Požar je napravil 2 in pol milijona škode. Kje naj ravnatelj brizgalno vzame, če je ni, tega sodišče ni povedalo.

APNENCA NI DELALA DOVOLJ. — Obratovadja apnenc v Zidanem mostu je dobil 4 leta zapora zato, ker apnenca ni dosegla zadovoljivih uspehov, kakor jih predvideva petletni načrt. Obsodili so ga, da ni preskrbel dovolj materijala in pravočasno.

KROMPIRJA TUDI NE SMEJO PRODATI. — Samo država deli krompir za trg. Kmet ne sme niti prodati, nit darovati, niti zamehjavati krompirja za drugo blago. Strogo je prepovedano voziti zasebni krompir izven posameznega okraja.

TEŽKA NESREČA. — Sinova Dr. Igorja Tavčarja sta se pri ravnanju z orožjem smrtno ponesrečila. Bila sta vneta komunista. Družina Igor Ttavčarja je edina družina izmed naslednikov pokojnega pisatelja in politika Dr. Ivana Tavčarja, ki je šla v celoti s titovci. En sin pok. Dr. Ivana, ing. Tavčar je med begunci v Avstriji in se ravno sedaj seli v Argentino.

GENERAL IN MINISTER POD NADZORSTVOM. — V Ljubljani je javna tajnost, da je postal minister Maček nezanesljiv in da ga zasleduje OZNA.

CEROVO V BRDIH. — Umrla je v ljubljanski bolnici učiteljica Olga Makuc. Pokojnica je bila vneta komunisitčna sopotnica in je domačinom zagrenila marsikatero uro. Pogreb je vodil župnik iz Kojskega, ki je tudi eden redkih duhovnikov, ki "tovaršujejo" z jugoslovanskimi komunisti.

KOMUNISTI NIMAJO DUŠE. — Na Kojskem imajo tudi župnika, ki je bil hud zagovornik partizanov in se je precej dolgo obnašal kot popolen sopotnik. Njegovo ime se blesti ne marsikaki izjavi, ki je podpirala komunistični jugoslovanski režim. On je pač eden tistih primorskih duhovnikov, ki so mislili in deloma še mislijo, da je treba režim iz narodnih razlogov podpirati in niso hoteli verovati, da je titov režim komunističen in borbeno proti cerkven in protiverski. Ker je župnik tak, je še bolj vzgala novica, da se mu je primerilo tole. Umrl je tovariš Miha Dornik. Vse svoje premoženje je zapustil rdeči vladi. Na dan pogreba je ljudstvo čakalo, da ga dvignejo in nesejo v cerkev. Prišel je seveda tudi "tovariš" župnik. Toda prikorakali so "tovariši" komunisti s "tovarišem" Nute Graunerjem na čelu, zadeli rakev na ramena in odnesli mrtveca kar na pokopališče. "Tovariš" župnik je hitel in prehitel nosilče ter jih počakal pred vrati pokopališča. "Do tu ukazujete vi, od tu naprej pa jaz. Jaz odgovarjam pred Bogom za duše, zato le jaz smem in moram blagosloviti tudi trupla pokojnih, je dejal "tovariš" župnik. "Kakšne duše" ga zavrne tovariš Grauner, "saj mi komunisti nimamo duše." Pa je vendarle zmagal "tovariš" župnik, ker so ljudje raje njega ubogali in nesli rakev v cerkev.

Tri na dan

Slišimo, da hočejo direktorji narodnega hrama na St. Clairju vreči na cesto narodni muzej, ki je edini te vrste v Ameriki.

* * *

Erazem Gorše, ki je oče tega muzeja in ki se je res trudil, da je vsaj nekaj ustvaril, nujno apelira na direktorje, naj ne uničijo narodnega muzeja.

* * *

Mi imamo posredovalni predlog. Delniška konferenca naj pomeče sedanji direktorij ven in muzej bo rešen. Narod v splošnem bi bil s tem zelo zadovoljen, o tem smo prepričani.

IZ RAZNIH NASELBIN

ELY, MINN. — V Fort Smelling, Minn v vojaški bolnišnici, je umrl veteran 2. svetovne vojne, Louis Sever v starosti 33 let. Njegovo truplo je bilo prepeljano v Ely v svrho pogreba, ki ga je vodil štefan Banovec 22. dec. v cerkev sv. Antona, kjer je daroval sv. mašo pomožni župnik Rev. Jožef Vovk. Pogreb je bil z vojaškimi častmi. Pokojnik zapušča v Ely starše, Mr. in Mrs. Frank Sever, dva brata, Frank v Renton, Wash. in Michael v Ely, sestro Mrs. Lahti v Ely, strica Jožefa Sever in teto Mrs. Michael Papeš.

Naš župnik Rev. Frank Mihelčič je odpotoval v Rochester, Minn. v svrho zdravja. Podal se je v Mayo kliniko. Nadomestuje ga pomožni župnik Rev. Jožef Vovk, ki je dospel pretečeno jesen iz Evrope.

DETROIT. — Dne 25. dec. je umrl Frank Kuhovski, star 60 let, doma od Bleda, Gorenjsko, v Ameriki 35 let. Tukaj zapušča ženo, sina in dve hčeri, v starem kraju pa nad 90 let staro mater in brata.

POSKUŠAN ROPARSKI NAPAD VČERAJ V NAŠI NASELBINI

Včeraj okrog poldne sta prišla dva roparja v prodajalno urarja Morris Goldberga, 5812 St. Clair Ave. Eden je zahteval, naj jima pokaže prižigalnik. Ko se je trgovec obrnil, da bi jima postregel, ga je eden brez svarila ustrelil zadej v glavo.

Menda sta se roparja sama prestrašila svojega dejanja, kajti takoj po strelu sta planila iz prodajalne, eden pri vratih in eden pri oknu, ne da bi imela časa odpreti. Razbito steklo se je vsulo na cesto in obsulo dve deklici, ki sta šla ravno mimo, Emily in Rose Marie Petelin.

Bandita sta skočila v avto, ki je stal na 58. cesti in v katerem sta čakala dva tovariša. Odbrzeli so južno po ulicah. Par minut zatem jo je že udaril za bežečimi policijski patruljni voz. Na 63. cesti in Hough Ave. so roparji skočili iz avta, ki je bil ukraden, toda policija je, kot pravijo, kmalu zatem dobila v roke vse štiri.

Zlatarja so odpeljali v bolnišnico, kjer so dognali, da ni nevarno ranjen. Krogla ga je zadela v glavo, toda je zdrsela po koži ob lobanji. Goldberg ima trgovino na tem prostoru že 45 let.

Porurska industrija naj služi združeni Evropi

Washington. — Ameriški radio prinaša ogorčene proteste radi sporazuma o kontroli porurske industrije in označuje sporazum kot veliko zmago ameriške reakcije.

Glavni namen sporazuma o porurski industriji je, da se zapadna Evropa združi in na ekonomskem polju sodeluje. Porurska industrija naj služi vsem narodom Evrope. Mednarodno kontrolno telo naj bo ustanova, ki bo pospeševala združenje Evrope na gospodarskem polju in vplivala tudi k večjemu političnemu zedinjenju. — Smatra se, da je s sporazumom odstranjena glavna ovira, da se zapadna Nemčija vključi v evropsko zvezo držav in postane enakopraven član te zveze.

Judovske čete v Egiptu

London, — Anglija je zagrozila, da bo zahtevala pri Zvezi Narodov, da se ji zopet dovoli dobava orožja v arabske dežele, če ne bodo vojaške edinice Izraela takoj zapustile Egipta. Judovske edinice so prišle ponekod že 30 milj na egiptovsko ozemlje. Približujejo, se egiptovski vojni bazi El Arish. Vlada Izraela je imela posebno sejo, po kateri so dali poročilo, da bodo takoj vse judovske čete zapustile Egipt.

V Južni Ameriki je najhujša vročina

Rio de Janeiro, Brazilija. — Tu je sedaj najhujša vročina. Toplomer kaže 102 stopinji v senci.

Ne odlašajte!

Nabavite si

BESEDNJAK DR. KERNA

dokler je še zaloga.

Naročite ga lahko v naši upravi. Pošljemo tudi po pošti, če pošljete $5.25 v ameriških dolarjih.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, O.
U. S. A.

40 let vzornega dela in vodstva

JOSIP ZALAR

Ko je leto 1948 zaključilo svoje poslovanje, je neumorni gl. tajnik KSKJ, Josip Zalar, beležil 40 let dela pri jednoti, kateri je dal takorekoč svoja najlepša leta, malodane vse svoje življenje.

Ko je Mr. Zalar pred 40 let nastopil službo gl. tajnika pri KSKJ, je bila to še majhna, neznatna organizacija. Danes je to mogočna slovenska bratska organizacija, o kateri lahko rečemo danes, da jo je na to stopnjo postavil oziroma največ za to storil Josip Zalar.

Vsi, ki smo člani te odlične bratske organizacije KSKJ, izrekamo ob tej priliki našemu gl. tajniku Josipu Zalarju, iskrene čestitke in javno zahvalo za njegovo vzorno in dobro vodstvo jednote. Bog Vas živi, sobrat Zalar, še mnogo let!

NOVI GROBOVI

Mary Fumic

Okoli poldne v četrtek je umrla v Woman's Hospital Mary Fumic iz 961 East 67. St. V bolnici je bila samo tri dni. Poprej je bolehala že več let. Bila je vdova in 59 let stara. Njen soprog je umrl v letu 1940. Zapušča sina Nick in John, brata Martin in Nikola Vrbetic, sestri Ana Grdun in Barbaro Braiak. V Jugoslaviji ima brata Steve, v Argentini pa brata Michael. Poleg tega zapušča tudi pastorke Dorothy Shank, Francis Maxin in Anna Rebraca. Bila je članica društva Krunica pri cerkvi sv. Pavla, društva Hrvatske Katoliške Jednote Sv. Pavel in društva Majka Božja Bistrička št. 47 CFU. Pogreb bo v pondeljek zjutraj ob 9:30 iz pogrebnega zavoda Grdina na 1053 E. 62. St. v cerkev sv. Pavla in nato na pokopališče Kalvarija, kjer bo položena v skupno grobnico, kjer sta že pokopana njen soprog in hči.

Delo proti tuberkulozi v Ohio

Columbus, Ohio. — Odstopivši republikanski governer Thomas J. Herbert je v poslovilnem govoru pozival legislaturo naj vztrajno nadaljuje delo za pobijanje tuberkuloze v državi. Povedal je, da je v zadnjem času to delo imelo lepe uspehe in se je število bolezenskih slučajev zmanjšalo za 11%.

Delaware ima tudi ženo za predsednika senata

Dover, Del. — Tudi pri nas je žena senator predsednik državnega senata za Delaware. Na to mesto je bila izvoljena senatorka Vera G. Davis.

V letu 1949 ne bo evropske vojne

Pariz, Francija. — Tukajšnja radijska postaja je organizirala posebno oddajo, pri kateri so govorili prominentni politiki o letu 1949. Govorili so francoska predsednika vlad: Paul Renaud, George Bidault, belgijski ministetr za kolonije Achille Van Acker, italijanski bivši predsednik parlamenta Giuseppe Sarragat, sedaj podpredsednik italijanske vlade, bivši član angleške vlade Duncan Sandys in madžarski minister v Parizu Karolyi. Vsi so povedail, da mislijo, da v letu 1949 ne bo nikake vojne. Vsi so bili mnenja, da Rusija nima nikakega interesa, da bi začela vojno v tem letu, ker ve, da bi bila popolnoma premagana. Karolyi, ki zastopa komunistično madžarsko vlado, je bil tudi mnenja, da je Amerika sedaj v orožju veliko močnejša kot Rusija in da vojno začenja vedno najmočnejši. Pozval je Amerikance naj nehajo z vojno propagando.

Reševanje žrtev snežnega viharja

Chicago. — Reševalne patrulje so imele veliko dela v Colorado, Wyoming in Nebraski. V Rockport, Col. je patrulja našla 243 ljudi v osamljeni gostilni. Vsi so bili že obupani in otroci so jokali. Zmanjkalo je vsega. Samo nekaj piva so še imeli. Mnogi vozači avtomobilov so bili poškodovani, ke so se ranili v borbi z viharjem in snegom. Trije avijoni so metali hrano na vlake, ki so obtičali v snegu in na posamezna osamljena selišča, ki so odrezana od vseh prometnih sredstev vsled snežnih zametov.

Razne najnovejše svetovne vesti

WASHINGTON. — Senator Elbert Thomas, predsednik senatnega odbora za delo, je že predložil zakon, s katerim se stavlja Taft-Hartleyev zakon izven veljave in uveljavlja nova delavska postava. Thomas je tudi predlagal, da se minimalna delavska mezda zviša od 40 na 75c. na uro. Drugi predlog zahteva 300 milijonov dolarjev na leto pomoči federalnim državam za vzgojo in šolstvo. Thomas je svoje predloge utemeljeval, da so samo izvršitev predsednikovih predlogov kongresu.

* * *

BELGRAD. — Maršal Tito je izvršil pojačanje vseh vojaških čet in garnizijonov ob albanski, bolgarski in rumunski meji. Jugoslavija je to storila, kakor pravijo uradni krogi, zato ker ima obvestila, da se tudi njeni sosedje ob jugoslovanskih mejah vojaško reorganizirajo in pošiljajo na jugoslovanske meje močnejše oddelke z vojno opremo.

* * *

TOKIO, JAPONSKA. — Komisija za daljni vzhod je zavrnila predlog ruskega delegata, da se prekličejo odredbe vrhovnega komandanta generala MacArthurja, s katerimi je prepovedal vse stavke državnega uslužbenstva in delavstva v državnih podjetjih ter v industrijah, ki so važne za ekonomsko obnovo in splošne dnevne potrebe življenja. Po seji je sovjetski delegat ambasador Panjuškin, dal izjavo, v kateri je napadal generala MacArthurja in celo komisijo češ, da so generalove odredbe kršitev potsdamskega sporazuma in da omejujejo demokratske svoboščine japonskega ljudstva.

* * *

WASHINGTON. — Iz Bele hiše poročajo, da prihajajo številni telegrami in pisma, med katerimi jih 20 proti 1 odobrava program, ki ga je kongresu predložil predsednik Truman.

* * *

SHANGHAI, KITAJSKA. — Komunistična artilerija obstreljuje mesto Tientsin. Mestna uprava mesta Peipinga je pa že sklenila, da bo zaprosila komunistično komando za pogajanja za mir. Poročajo, da je pogajanja za mir odobril tudi vojaški komandant Chiang Kaishekove vojske. Poročajo, da je bil v boju ubit komunistični general Liu Po-Cheng, ki je osebno poveljeval komunistični armadi pri Suchowu.

* * *

TEL AVIV, PALESTINA. — Vlada Israela je sklenila, da bo ubogala odredbe Zveze narodov, prenehala z boji v južni Palestini in odpoklicala vse svoje vojaštvo z egiptovskega ozemlja.

* * *

COLUMBUS, OHIO. — Državna komisija je dovolila 6% začasno povišanje tovornin na železnicah v Ohio. Železnice so prosile za 13% povišanja. Nova tovornina stopi v veljavo v torek 11. t. m.

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Ples—

St. Lawrence Cadets imajo ples jutri, v soboto dne 8. t.m. zvečer v Slovenskem Narodnem Domu na 80. cesti. Igral bo Johnny Vadnal.

Lepa prireditev—

V nedeljo zvečer ob 8 bo v šolski dvorani sv. Vida zanimiva prireditev, ki jo bodo podali naši mladci od St. Vitus Holy Name Juniors. To bo nekakšna varietna predstava s petjem in godbo. V petju bodo nastopili solisti, dueti, kvarteti in zbori. Same najboljše moči so priključene k tej predstavi. Posetite to predstavo in dajte naši vrli mladini poguma za nadaljno delovanje na prosvetnem polju.

Vabilo na sejo—

Podružnica št. 47 SŽZ vabi članice na sejo jutri večer ob 7:30 v navadnih prostorih. Ob tej priliki bodo podani tudi računi, zato naj se vse članice po možnosti udeležijo.

Shod 3. reda—

Po pobožnosti v cerkvi sv. Lovrenca v nedeljo pop. ob 2 bo shod 3. reda sv. Frančiška. Govoril bo prevzv škof dr. Rožman.

Deveta obletnica—

V soboto ob 7:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Frances Kobe v spomin 9. obletnice njene smrti.

Skupno obhajilo—

Društvo Najsv. Imena župnije sv. Lovrenca bo imelo v nedeljo skupno obhajilo pri sv. maši ob 7:15. Ob 2 pop. bo cra molitve, potem pa glavna letna seja. Vsi ste prijazno vabljeni.

Nove uradnice—

Društvo sv. Katarine št. 29 ZSZ je izvolilo za letos sledeči odbor: Predsednica Johanna Mervar, podpredsednica Anna Svigel, tajnica Frances Ponikvar, 450 E. 118. St., blagajničarka Mary Butara, zapisnikarica Theresa Anžur, nadzornice: Sophie Kenny, Dorothy Komin, Jennie Stetz, zastopnica za SND in klub društev Frances Ponikvar. Zdravniki: vsi slovenski zdravniki in zdravnica Angeline O'Donnell. Seje so vsak 3. torek v mesecu v starem poslopju SND na St. Clair Ave.

Prva obletnica—

V nedeljo ob 10 bo v cerkvi sv. Vida darovana maša za pok. Georgе Rakar v spomin prve obletnice njegove smrti.

Poroka—

Jutri bosta poročena v cerkvi sv. Vida ob 9. Julia Godic in John Gramc. Nevesta je hči Mr. in Mrs. Frank Godic Sr., ženin je pa sin poznane Joe Gramcove družine iz Geneva, O. Vse najboljše jima želimo v novem stanu.

Prva obletnica—

V torek 11. jan. ob 8:30 bo darovana v cerkvi sv. Kristine maša za pok. Johna Ausec v spomin prve obletnce njegove smrti.

Društvo Najsv. Imena fare sv. Vida—

Skupno obhajilo za vse članstvo bo v nedeljo 9. jan. pri sv. maši ob devetih. Zbirališče je v šoli ob 8:45. Po maši bo nekoliko zajtrka v šolski dvorani. Obenem bo tudi seja in ustoličenje novega odbora. Glavni govornik bo sodnik O'Connell, ki je predsednik clevelandske Zveze društev sv. Imena. Vsi moški iz župnije so vljudno vabljeni, da se pridružijo tem vrstam.

Važne seje—

Društvo Srca Marije ima sejo v nedeljo popoldne ob dveh. Podani bodo računi, po seji bo prijetna zabava. Vse članice naj se udeležijo. — Podružnica št. 25 SŽZ bo imela pa sejo v pondeljek 10. jan. ob 8 zvečer. Podani bodo letni računi. Članice bodo pričele tudi z ročnim delom, zato naj prinesejo lepe vzorce s seboj. Po seji bo običajna zabava.

Dva nova Lauschetova direktorja

Columbus — Governer Lausche je imenoval dva nova direktorja v svoj kabinet. Kot finančni direktor je postavljen Herbert D. Defenbacher, ki je bil že na tem mestu doslej. Je republikanec in je zaporedoma služil kar štiri governerje: Brickerja, ki ga je postavil prvič, Lauscheta, Herberta in sedaj zopet Lauscheta. Za direktorja za socijalno pomoč je Lausche imenoval sodnika John H. Lamneck iz Tuscarawas County. Mr. Lamneck uživa lep glas kot mladinski in poboljševalni sodnik.

Azijske države zborujejo v Indiji

New Delhi, Indija. — Indija je povabila azijske države na konferenco o indonezijskem vprašanju. Odzvalo se je devet držav in konferenca bo 16. januarja. Na Javi se je pojavil guerilski radio, ki oznanja, da se je ustanovila guerilska vlada za republiko Indonezia. Poziv guerilcev, da naj se prebivalstvo upre novim oblastem na Javi, pa ni imel nikakega odziva.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države $8.50 na leto; za pol leta $5.00; za četrt leta $3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $10.00 na leto. Za pol leta $6.00, za 3 mesece $3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States $8.50 per year; $5.00 for 6 months; $3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States $10 per year. $6 for 6 months, $3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 5 Fri., Jan. 7, 1949

Kako je v Jugoslaviji

Znana je komunistična vzgoja mladine. Mladino so pred vsem najbolj vzgajali za svoje namene, za njo so najbolj skrbeli. Mladino so tudi edino mogli navdušiti za komunizem, ki ga ni razumela, oziroma ga je razumela kot "svobodo" in "vlado" mladih. Mladina se je kar opijala komunističnega navdušenja v prvih dveh letih komunističnega delovanja in vlade. Med mladino so komunisti res tudi dobili nekaj resničnih podpornikov in pristašev, ki so bili kaj vredni.

Ta mladin je sedaj resnična in edina žrtev spora ali "spora" med Titom in kominformo v Jugoslaviji. Mladi zaleteli navdušenci imajo večkrat solze v očeh, ko govore o sporu med dvema "velikanoma" Titu in Stalinu. Ne vedo kam bi sedaj in kaj bi. Mnogi so postali cinično mrzli za vsako javno delo, mnogi so spregledali in sovražijo komuniste bolj kot stari njihovi nasprotniki. Tako nekako jim je kakor je bilo hitlerjevski mladini v letih 1944 in 1945, ko je Hitlerjeva slava šla po gobe, uboga mladina pa se ni naučila spoštovati in častiti nič kaj drugega kot Hitlerja.

Mladini je toliko huje, ker je za režim res tudi nekaj žrtvovala. Mladi ljudje so res hodili na prostovoljno delo v upanju, da bodo potem lažje prišli do kakega kruha in službe. Tam so jih vzgajali in učili po geslu: vse za Rusijo in s Stalinom. Ti neizkušeni ljudje, ki nikdar kake prave vzgoje niso imeli, ker so med vojno rastli in po vojni samo komuniste slišali, so res upali, da se bo s pomočjo Rusije dalo tudi v Jugoslaviji vsaj nekaj tistega raja ustvariti kot so ga jim opisovali, da je v Rusiji. Sedaj se je v teh mladih dušah zlomilo. Mladini ni mogoče sedaj spora razložiti z nikakimi gospodarskimi potrebami. Nasprotno. Bolj ko se razgrinja, kako je Rusija gospodarsko izžemala Jugoslavijo in kako so proletarske demokracije kršile dogovore v škodo Jugoslavije, tem huje je tem mladim ljudem, ki spoznavajo laž, grdo laž, tam kjer so mislili, da se jim oznanja nova resnica.

To duševno razpoloženje pritiska še huje, ker je vsakdanja stiska tako huda. Vedno bolj se razodeva nesmiselnost in nerealnost titovskega petletnega gospodarskega načrta. Tito je dogradil po tem načrtu nekaj ogromnih tovarniških stavb za težko industrijo, zdaj pa stoje zidovi ni štrle pod oblake. Stoje prazne dvorane, ker ni strojev ali pa leže mrtvi deli strojev ker ni kompletnih tovarniških naprav, ali pa tudi če so dogradili kako tovarno, zopet stoji, ker ni materijala, da bi se moglo delati.

Zaradi gradnje novih industrij je režim zanemaril pozidavanje porušenih vasi in mest. Kmetje so sami z največjimi žrtvami mogli pozidati komaj polovico požganih vasi. Dalje ne morejo, ker niti najosnovnejšega potrebnega materijala ne dobe. Ga enostavno ni. Kmetje z obupom ogledujejo požgane razvaline. Čas uničuje še to kar je vojna nesreča pustila.

Tej nujni potrebi pa sedaj tudi Tito pomagati ne more. Industrijska proizvodnja ne dosega uspehov, ki so jih titovski strokovnjaki predvidevali in preračunali. Premogovniki ne dajejo tistih količin, ki bi bile potrebne. Delavstvo, ki sicer od režima še največ dobi, je nezadovoljno in večkrat lačno in slabo oblečeno. Premogovniki so po vrsti vsi v zaostanku. Tudi nedeljsko delo ne pomaga. V septembru so začeli veliko kampanjo za delo v rudnikih premoga. Pozivali so gradbeno in drugo delavstvo naj sedaj radi skupnosti gre delat vsaj začasno v premogokope. Uspeha ni bilo. Oblasti so potem prestavljale delavce v premogokope po dekretu. Kdor se je upiral je bil enostavno obsojen na prisilno delo in je moral iti kot obsojenec. Po načrtu so začeli na veliko izsekavati gozdove. Seveda samo za državne potrebe. Nikak zasebnik se gozda ne sme dotakniti. Dejansko izsekavajo za izvoz, da bi dobili stroje, surovine in devize. Poleti so bili takozvani gozdarski tedni. Ta pompozna propaganda je imela namen nabrati veliko prostovoljcev za sečnjo gozdov. Ko ni pomagala propaganda, je prišla sila in nagnali so deset tisoče ljudi v gozd. Zopet so bili tu pred vsemi uradniki in razni nameščenci tisti, ki so morali iti. Kmetje so po posebni odredbi morali dati brezplačno na razpolago vozila kot ob mobilizaciji. Mobilizirna so bila tudi zasebna motorna vozila. To so bile takozvane delovne brigade za sečnjo drv. Gozdovi se redčijo, narodno bogastvo, ki je v njih zrastlo v deset in stoletjih, izginja, a nikjer se ne čuti nikak koristen uspeh in zboljšanje radi takega izkoriščanja gozdnih zalog.

Ker primanjkuje bencina, je avtobusni promet skrčen na minimum. Skoro nemogoče je dobiti liter petroleja za razsvetljavo. Včasih se dobi na črni borzi. Tam pa stane nedosegljive cene.

V uspeh petletnega načrta le še malokedo verjame, najmanj pa inženirji in tehniki sami. Kruto življenje je postavilo na laž ves uradni optimizem v začetku petletke.

V prehrani pa je naravnost kaos. Uvoza skoro ni. Jugoslavija nima rednih trgovskih zvez z nikomur. Gospodarske pomoči od nikoder. Danes ni mogoče najti niti tistih predmetov, ki jih je bilo za silo še med vojno in tik po vojni. Ni n. pr. mila, zobnih ščetk, pisemskega in pisarniškega papirja, črnila, sukanca, gumbov, elastike, glavnikov, ni električnega inštalacijskega materijala, ni radijskih aparatov, ne električnih kuhalnikov, ne koles in delov za popravila koles, ni posode, ni steklenine in drugih takih predmetov, ki bi jih lahko naštevali brez konca. Najpotrebnejših, vsakdanjih stvari enostavno ni. Življenje postaja za vse vsak dan bolj pusto in prazno.

Newburške novice

"SREČNO NOVO LETO!" Vse križem se to ponavlja in drug drugemu voščimo "srečno novo leto." Nihče pa ne pove, kaj prav za prav s tem misli. Kakšno pa naj bo leto, da bo srečno? Mislim, da večina ljudi misli na zdravje, streho in vsakdajni kruh. Res je to nekaj, kar človek ceni. Če ima človek kruh, streho in pa zdravje, ima res že veliko. Toda vse to ga ne bo delalo srečnega, če nima miru v srcu. Pred par dnevi so naši listi prinesli sliko zdravnika, ki je vse to imel, imel je dobro prakso in torej s tem dosti kruha. Imel je lepo stanovanje in bil je očividno tudi zdrav. Imel je ženo in otroka. Imel je vse, kar povprečnega človeka dela srečnega tukaj na zemlji. Pa so ga dobili nekega jutra ležati mrtvega in revolver poleg njega. Kaj mu je neki manjkalo, da je smatral vse dobrine tega sveta, kot nič vredno? Miru, dušnega miru mu je manjkalo. In ta mir, kje se zadobi? Pri Bogu in nikjer drugje. Zato pa, še enkrat: SREČNO NOVO LETO! Leto, v katerem naj vas spremlja milost božja poleg drugih naravnih dobrin in posvetnega blagostanja.

* * *

Prazniki so mimo. Obhajali smo jih slovesno in mislim tudi dostojno, kolikor je meni znano. Ljudje so zmenjavali darove in pozdrave in tako kazali prijaznost drug do drugega. Tudi jaz sem prejel voščil po karticah na stotine. Kakor sem že enkrat omenil, vsem ne morem odgovoriti. Zato naj tem potom izrazim iskreno zahvalo vsem. Blagoslov vsemogočnega Boga naj pride nad vas in ostane pri vas.

* * *

Prihodnjo nedeljo so pa letni računi farnega podjetja na vrsti. Pri teh pa je tako: nekateri jih radi poslušajo, drugi zopet ne. Pa ni drugače, kakor da vsaj enkrat v letu vsi farani slišijo o položaju in finančnem stanu svojega podjetja. Vsaka kompanija, ki obstoji iz "shareholderjev" poda račun. Tudi fara obstoji iz "shareholderjev," to je faranov, kateri vzdržujejo farno podjetje z darovi, majo torej pravico slišati, kako se je gospodarilo skozi leto. V nedeljo boste slišali na kratko. Bolj obširno ga bo prinesel Vestnik. V preteklem letu je bilo izredno veliko izdatkov, kar mora biti vsakemu jasno. Vzrok temu so poprave na mežnarjevi hiši, zlasti pa prizidek k župnišču. Navzlic temu pa balanca kaže črno in ne rdeče. Zato hvala vsem vrlim in zavednim faranom, pa cerkvenemu odboru, ki je delal v slogi in marljivosti skozi preteklo leto.

* * *

Neki ne preveč moder policaj je peljal tatu v zapor. Na potu je veter tatu klobuk odnesel. Ta je hotel skočiti za klobukom, a mu je policaj zabranil rekoč: "O ne boš ne. Ti bi jo rad popihal. Tukaj stoj, bom šel jaz ponj."

* * *

Izmed vseh družin, ki so dobile darove za Božič, se Rudolf Blatnikova na Union Ave. najbolj veseli svojega daru. Božič jim je namreč prinesel pravorojenko, Ann Marie, kateri sta botrovala stric William Blatnik in pa teta Bernice Grzymkowski. Pa to še ni vse. Saj poznate Frank Blatnika in njegovo soprogo Jennie. Ta dva, dasi še oba mlada, sta postala "stari" oče in "stara" mati. V angleškem se to bolje sliši, Grandpa in Grandma. Naše čestitke vsem skupaj.

Joseph in Mary Kenik pa sta prinesla h krstu malega sinka družine John Hudak. Mati se je pred zakonom pisla Urbančič. Tej družini je pred par leti smrt pobrala edinega sinka, Johnnya. Zato so tega božičnega darila tem bolj veseli. Tudi njim naš poklon.

* * *

V nedeljo pri drugi maši 7:15 je skupno sv. obhajilo za vse člane društva Najsvetejšega Imena. Maševali bodo prevzvišeni škof Rožman in tudi govor držali. Pričakujemo, da bodo vsi člani navzoči.

* * *

KAKŠNA JE RAZLIKA MED KRŠČANSKIM KOMUNIZMOM, KI GA RABIJO KATOLIŠKI SAMOSTANI IN PA BOLJŠEVIŠKIM, KI GA RABIJO PO EVROPI ZDAJ?

Krščanski komunizem pravi: "Kar je mojega, je tvoje."

Boljševiški pa pravi: "kar je tvojega, je moje."

* * *

Naš Father Praznik stanuje, odkar smo začeli s prizidkom k župnišču, visoko gori pod streho, v tretjem nadstropju. Ima pa Father Praznik pod svojim vodstvom mladinski šport: — "Basket ball," "Base ball" in "Foot ball." Zato mora najmanj pet milj na dan prehoditi, ne po cesti, ampak po stopnicah gor in dol, ker ga po gosto vsak dan kličejo, zdaj za to, zdaj za ono. Če bo šlo tako naprej, mu bomo morali dati posebni kot kje v pritličju ali pa napeljati telefon do njegovega stanovanja. Dobro, da je Father potrpežljiv.

* * *

Po dveh letih smo zopet enkrat imeli igro. Igrali so skoraj sami novinci v tej stroki, pa so se kar dobro vživeli v svoje vloge. Imena igravcev so: Louis Boldin, Anne Cvet, Anthony Gliha, Theresa Lausche, Agnes Kainec, Richard Mrhar, Ray Hrovat, Jo Kastelic, Bridget Meljač, Anna Mae Pelko (malo da nisem zapisal West). Dave Košak in Virginia Cvet. Igrovodja je bila Vickie Hočevar. Nedeljski uspehi bi jim morali dati dosti poguma za še nadaljše zabave te vrste. To je neke vrste izobrazba, dočim je v samem plesu ni niti za en "fingrat."

* * *

Naši študentje iz Dayton University, Willie Grden, John Larish in Anthony Lekan so odšli nazaj k šolskim knjigam in svojim profesorjem. Želimo jim najboljšega uspeha zdaj, ko prihajajo polletne skušnje. Tudi pri iskušnah "korajža velja," če se je kdo poprej pridno učil.

* * *

Človek ne more vrjeti vsega, kar sliši. Toda, žal, da lahko vse naprej pove.

* * *

Takoj prvo soboto po Božiču sta prišla Frank Stinčič in Theresa Kočevar, da stopita v zakon. Frank je sin Bartol in Emilje Stinčič, dočim je nevesta hčerka Frank in Alojzije Kočevar. Če bosta držala obljube, ki sta jih naredila pred oltarjem, bosta srečna. Želimo jima vsega, kar more človeka osrečiti za časno in večno.

* * *

Ali imate na vašem domu družinsko molitev? Če ne, zakaj ne? Zveličar pravi: "kjer sta dva ali več zbrana v mojem imenu, tam sam jaz sredi med njimi." Ne bojte se tega Gosta.

(Dalje na 3. strani)

Poper in koprive

Cleveland, O. — Sovjeti so izdali dekret, po katerem dobe vsi sovjetski komunikacijski uslužbenci svoje lastne uniforme in še šarže za povrh, obenem pa bodo ločeni v celo vrsto kategorij. Nekateri poklici in stanovi so vse to že pred časom dobili. Vse kaže, da je namen sovjetskih oblastnikov tako zaznamovati slehernega državljana in mu obenem predpisati njegovo družabo stopnjo. Tako bo imela "brezrazredna" Sovjetija kmalu več kast ali razredov kakor Indija, ki je doslej v tem pogledu prednjačila.

*

George Morgan, prvi tajnik ameriškega veleposlaništva v Moskvi je pod psevdonimom Historicus objavil v reviji Foreign Affairs daljši članek, v katerem analizira sovjetske voditelje in njihovo gledanje na svet in svetovne probleme. Analiza Stalinovih lastnih izjav in razprav mu je pokazala, da je Stalin (in z njim vred ves Politbiro) prepričan, da mora prej ali slej priti do gigantskega spopada med Sovjeti in zapadom, ki bo odločil, ali bodo zavladali svetu Sovjeti s svojo "diktaturo proletarijata" ali Amerika s svojo kapitalistično demokracijo. Zato stremi vsa sovjetska notranja in zunanja politika za čim temeljitejšo pripravo za neizbežni konflikt; temu cilju služijo vsa dejanja in nehanja Sovjetske zveze.

Historicus ne pove nič novega. Da je svet premajhen za sovjetske megalomane in zapadno civilizacijo lahko ve vsakdo, kdor hoče pogledati dejstvom v obraz. Edino, kar bi moglo preprečiti končni spopad, bi bil notranji razkroj in razpad sovjetskega političnega sistema. S tega vidika je Titov upor proti kremliski "nezmotljivosti" in strahovanju najugodnejše znamenje izza konca druge svetovne vojne.

*

Državni prosvetni department v Minnesoti je avtor sledeče definicije (razlage) pojma demokracija, ki je tako kratka, jedrnata in razumljiva, da sem jo moral prevesti: "Demokracija je način življenja, ki stremi za tem, da ima vsak človek svoj delež pri oblikovanju družbe, k kateri spada.'" Z drugimi besedami, da ima tudi besedo pri odločanju o svoji in svojega ljudstva usodi.

*

Ko je bil ogrski kardinal Jožef Mindszenty (Mindsenti) v juliju 1947 v Clevelandu, je med drugim dejal: "Ogrska je dežela mučenikov, ki je imela mučence v preteklosti in jih bo imela v bodočnosti." Danes je kardinal Mindszenty sam v komunistični ječi, ker ni hotel kloniti tilnika pred komuističnimi oblastniki; temveč do konca neizprosno kritiziral njihov režim — za kar ga bodo nedvomno občudovali tudi mnogi ljudje, ki sicer ne simpatizirajo z Vatikanom in njegovimi clji. Vzlic temu, da je vedel, kaj ga čaka, se ni hotel umakniti na varno, ker se je nedvomno zavedal, da bo kot mučenec mnogo bolj koristil svoji cerkvi nego kot begunec. Njegov neustrašeni nastop bo gotovo dvignil njegov ugled med ogrskim ljudstvom ter pridobil njegovi cerkvi novih pristašev. "Kri mučencev" ni katoliški cerkvi še nikdar škodovala, temveč jo je nasprotno vselej poživila in okrepila. Mindszenty to ve. Toda komunisti tega očividno ne vedo ali pa ne verjamejo. Kaže, da so bolj neumni kot izgledajo.

*

Mnogo Amerikancev misli, da so Arabci zato proti novi židovski državi Izraelu, ker je pregnala Arabce z domače grude. Resnica je, da niso Židje nikogar pregnali, temveč so Arabci takoj po ustanovitvi Izraela začeli sami bežati. Dalje je resnica, da so židovski pionirji spremenili palestinske puščave v plodne njive in vrtove, industrializirali deželo in dvignili tudi življenski standard palestinskega arabskega prebivalstva na višino, kakršne ostali arabski svet ne pozna. Zato so se vladajoči arabski sloji združili in udarili na Izrael. Arabske množice namreč žive v nepopisni revščini in zapuščenosti in njihovi gospodarji, ki se valjajo v razkošju, so se zbali, da jih ne bi pogled na prosperiteto v Izraelu vzdramil in bis e uprli in zahtevali, da se tudi z njimi postopa kot se spodobi za ljudi. To je jedro palestinskega vprašanja.

*

Nekateri ameriški židje so zelo občutljivi, kadar gre za novo židovsko državo. Dovolj je, da se nekdo ne strinja z vsemi cilji Izraelcev, podvomi o verodostojnosti njihove propagande ali spregovori o njih kritično besedo, pa poskočijo kot bi jih gad pičil in človeka meni nič tebi nič proglasijo za — antisemita. To je bedasto. S tem nikomur ne koristijo, pač pa stvari škodujejo, ker ustvarjajo slabo voljo in nakopavajo sebi in stvari nove nasprotnike.

Peter Kopriva.

Sedel sem na hribu in opazoval teren pod seboj, da vidim, kako bo brat zavzel svojo strategično postojanko in kaj bosta rekla naša prama k temu. Vse je bilo kot na dlani pred menoj in najraje bi bil videl, da bi kdo drugi prevzel mojo nalogo, jaz bi pa gledal vso igro od kraja do konca.

Brat je obšel visoko in gosto ograjo okrog ograde, ne da bi ga konja opazila. Na oni strani se je obrnil nazaj ter se skril v grmovje med obema ogradama, kjer je bil prehod najožji. Če si bo Janezek zares upal stopiti pred konja in mu reči zapik, se mu mrha ne bo mogla izmazati. Ampak bo moral biti uren in stopiti v akcijo natančno takrat, ko bo konj šinil mimo njega. V mojih očeh je brat veliko pridobil, da si upa kaj takega. Izpeljati se da, to že, ampak vsak ni za to. Nekaj podobnega sem videl v Žirovnici, ko sem nosil še take hlače, ki so bile zaradi previdnosti odpete spredaj in zadej. Madžarski huzarji so bili prijezdili v vas in tam ostali par dni. Če se še prav spominjam, nisem tiste dni nič spal in nič jedel. Prst sem držal v ustih in v huzarje zijal. Korenov Lojze nam je zaupno povedal, da so to sami cigani. Bili so zagorele polti in govorili so nek jezik, ki ni bil podoben človeški govorici. Ako smo bili otročaji preveč vsiljivi in jim bili v napotje, je kateri nad nami zarenčal in nas pogledal s svojimi žarečimi očmi, da smo se razpršili kot pišča pred jastrebom. Jenča Mica je celo uganila, da so to divjaki, ki jedo otroke, če katerega dobe v roke ponoči. Še predno je bil mrak, sem bil jaz tiste dni že v postelji in vso noč so me lovili Madžari.

In nekega dne se je nekaj zgodilo, ki mi je posebno dobro ostalo v spominu. Huzarji so napajali konje in eden se jim je strgal in ušel po vasi. Lovili so ga in mu zastavljali pot, pa pa se jim je znal vedno spretno umakniti. Ves sem trepetal in včasih kar zamižal od strahu, kadar je konj drvel naravnost med vojake. Vse bo poteptal, sem mislil. Pa ni nobenega. Vselej so odskočili pravočasno. Vpitje je bilo tako, kot na sodni dan popoldne. Kaj vem, kaj so vpili cigani. Menda so si v svojem jeziku dajali pogum: daj ga, primi ga! Pa primi vraga za rožičke, če ga moreš! Tega si nisem mislil takrat, ampak zdaj pravim.

In končno se je zgodilo tisto, ki je meni odprlo usta na stežaj in mi pognalo nekaj sto tisoč mravelj po hrbtu gor in dol, da sem se križal in končno uganil, da nisem videl prav, čeprav se je vse odigralo komaj 50 korakov od mene.

Huzarji so pognali ubežnika od potoka gor po vasi. Z vihrajočo grivo, široko odprtih nosnic in v divjem galopu se je zagnal konj gor po vasi s trdnim sklepom, da ga živega ne bodo dobili v roke. Pri lipi ob cesti je stala skupina huzarjev, onstran ceste pa tudi tako, da je moral zdivjani konj skozi slavnostni špalir. In ravno tedaj, ko je drevila mrha mimo lipe (jaz sem natančno videl, kako ji je šviga) iz nozdrvi silen plamen), se je kot strela z jasnega odlusčil od skupine pod lipo huzar in kot blisk skočil v konja, se ga oklenil okrog vratu in tam obvisel. Jaz sem naglo zaprl oči, da ne bi videl zmečkano telo lepega huzarja v cestnem prahu. Kot bi padel pod stope, sem si mislil, tako ga bodo steptala konjska kopita. Boječe zopet odprem oči in sam sebi nisem verjel, kar sem videl. Konj je še parkrat poskočil, ampak s težkim bremenom okrog vratu ni mogel nikamor. Ustavil se je, huzar ga je prijel za grive in ga odpeljal. Kot stara, skesana krava je stopal konjiček ob svojem krotitelju.

Vsa žirovnica je strmela in občudovala drznega huzarja. Izkušeni žirovniški konjarji so bili enih misli, da ga ne poznajo, ki bi se kaj takega podstopil, da bi se zagnal zdivjanemu konju naravnost za vrat. Hudičko oče, star konjar, so nam povedali, da so pri huzarjih sami madžarski čikoši, ki so rojeni na konjih in da jim je taka igra nekaj vsakdanjega. Jaz sem vse do pičice verjel, čeprav nisem mogel zapopasti, kako da bi prišli otroci na svet na konjskem hrbtu. V Žirovnici so jih lovili v potoku pri Miškarjevem mlinu, kjer je bil za to pripraven tolmun.

Dolgo je že od tega, več kot pol stoletja, če sem v pravem, da sem že tako dolgo na tem svetu, pa mi je tisti prizor še vedno živo pred očmi. Ko bom velik, sem tedaj sklenil, bom jaz prav tak junak, kot je bil tisti huzar. Začel sem se vaditi v taki telovadbi. Ob neki priliki sem si predstavljal, da je naš junček tak zdivjan konj in sem se mu zagnal okrog vratu. Kakršne sva počenjala tam po gmajni, ni bilo nikomer podobno. Čez brinje in skozi grmovje me je vlačil in komaj, da sem se ga nazadnje otresel, on pa mene. Za mojo predrznost se mi je zahvalil z elegantno brco, da sem se komaj pobral iz brinovega grma.

JANUŠ GOLEC:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih

Veržejski trobentač Andrej Husijan je postal na Moti samostojen poveljnik. Njegova čast ni bila le ob kruhu in vodi. Kruci so ostavili v svojem taboru svinjine, slanine ter vina, da je bila težka izbira, kaj bi se najbolj prileglo poveljnikovim zobem in njegovemu neprestano suhemu grlu. Svinjske gnajti je otepal, da je debelo gledal in pil iz glinastih pintov, da se ni počutil niti po dolgem spanju čisto iztreznjenega. Nikdo mu ni kratil pravic do uživanja. In baš to neomejeno paševanje nad zemeljskimi dobrotami je bilo nekaj za Drašeka, da se je čutil srečnega, kakor bi užival deveta nebesa.

Tu in tam se je premaknil od dišečih svinjskih krač in polne buče po taboru, da bi se prepričal, če je še plen na mestu in kaj počenjajo njegovi podložni. Nekega popoldne je kolovratil nabit s svinjino in poln kot štrtinjak po lesenih pojatah, katere so zbili za silo Kruci in kamor so zmetali vsemogoče blago in ropotijo. V eni izmed ropotarnic ga je pozdravil izredno visok sod, ki je moral držati več štrtinjakov. Sod je stal po koncu, do vrha je bila prislonjena lestva. Pri pogledu na orjaškega pobratima je uščipnila natrkanega Drašeka radovednost: Kaj neki tiči v sodu, da ga podpira lestva? Ali so pripravili vanj Kruci smolo za obrambo tabora, ali no —takle velikan bi bil lahko priromal na Moto iz farovške ali grajske kleti?? Z obema rokama je zagrabil za lestvo, jo zasadil trdnejše v ilovnata tla in začel previdno prebirati kline z nogami, da bi kateri ne odrekel pod njegovo obilnostjo. Kline so vzdržali, oprijel se je vrha soda in dognal, da je samo pokrit z za silo zbitim pokrovom. Stoječ na vrhu lestve, je odrinil pokrovec, da se je umaknil z ropotom za sod. Pogledal je v notranjost velikanske posode, pogladil si je nos in momljal sam zase: "Crke madžarske, kar iz vodnjaka so zajemali tako duhteče vince."

Prestavil je noge za en klin navzdol po lestvi, se sklonil nad sod in segel z roko, da bi dotipal površje vina in se prepričal s prstom o njegovi kakovosti. Sod ni bil zavrhan, Drašek je že bil čisto skljućen in je silil z roko globlje in globlje —

Naenkrat — štrbunk — —, da je brizgalo vino iz soda do stropa in na vse strani — —. Iz ogromne posode je bilo čuti grgranje, kakor bi se nekdo dušil in še to je potihnilo primeroma hitro — —

Začasni poveljnik od Veržejcev zavzetega krucevskega tabora na Moti, Andrej Husijan, je utonil v sodu vina, kakor mu je prorokovala pred leti čarodejka Herpica izpod Ptujske gore.

Šaljivo paro Draša so našli v ogromnem sodu, ko so delili vinski plen med oškodovane kmete.

Pokopali so ga v Veržeju z vsemi vojaškimi častmi: "Hauptmanu" Karlu so še podile po spominu na Drašeku posojeni zadnji poti preroške besede: "Ti, lakonca veržejska, utonil boš v sodu vina!"

Prevesela vest o porazu Krucev pri Jeruzalemu se je širila od ust do ust. Zaznali so za zmago Radgončani in so šele sedaj dobili skomine, da bi tudi oni radi postali deležni vojne slave. Radgonska gospoda je celo javila v Gradec: sedaj bi bila prilika, da se nažene enkrat za vselej roparsko druhal preko Mure. V presneto kratkem času so se pojavile na Murskem polju radgonske čete, poveljnik gradu v Gradcu, Rabatta, se je upal s svojim oddelkom v Ptuj, Da, celo hrvaški ban, general Balfy, je bil pripravljen, da očisti roparjev Medžimurje. Od vseh strani so pričeli pogoni za ostanki Krucev, ki so se še skušali obdržati v Čakovcu. Pri Razkrižju so si zgradili Kruci most preko Mure, tega so jim razdrli ter skurili veržejski strelci. Krucevska krdela so bila povsem odrezana. Brez odpora so jih pobijali ter vesili, ker jetnikom niso prizanašali.

Prepozno došla in prav za prav nepotrebna gosposka pomoč je bila Muropoljcem celo v nadlego. Veržejci so itak zavzeli po zmagi pod Jeruzalemom Moto, Razkrižje in Branek, kjer so hranili Kruci svoj plen. Kmečki zmagovalci bi pravičnejše razdelili Muropoljcem oropano in deloma zopet pridobljeno blago, nego bi to storila gospoda, ki si je lastila znaten del plena. Samoobjestno nastopanje Radgončanov ter Gračanov je silno razljutilo Roposa. V prepiru za pravico do delitve Krucem odvzetega blaga je prišlo tako daleč, da so zagrozili Veržejski resno gosposkim poveljnikom, da bodo tudi z njimi obračunali, kakor so s Kruci!

Med temi pripiri so zavzeli Hrvati Čakovec. Poveljnik radgonskega oddelka in poveljnik graškega grada sta odhitela pred Čakovec, kjer se jima je obetal boljši delež na zmagi kakor na Murskem polju.

Na ta način so šele postali Veržejci gospodarji zmagoslavnega položaja po Muropolju. K njim so se zatekali izropani kmetje in oni so vračali pravim lastnikom ugrabljeno živino in razno drugo blago. Seve tudi pri izravnavanju škode pod zaščito in pravico kmečke roke ni bil vsak zadovoljen. Marsikatera bridka je padla iz bratskih ust na neupravičen račun in Miklavčanov, ki so se edini upali postaviti Krucem odločno po robu in izvojevali nad njimi zmago, kakor nikoli poprej in ne pozneje.

Nehvaležnost je plačilo sveta! Tako je bilo tudi na Murskem polju ob slovesu zime v letu 1704.

Po popolnem očiščenju Murskega polja je obračunal "hauptman" Roposa s svojimi ujetniki tako, kakor je bil prisegel "Oberkrucu" koj po ugrabljenju edinke Vide.

Pripeljati je pustil Godrnja k sebi. Pomolel mu je pod nos njegovo svojčas poslano pismo s pozivom, naj mu pošlje dva funta svojega mesa v Bakovce.

NEWBURŠKE NOVICE

(Nadaljevanje s 2. strani)

Nekdo pravi: Tisti, ki ti pove tvoje slabosti v obraz, tvoje vrline pa pove drugim, tisti je tvoj resnični prijatelj.

* * *

"Dobro jutro, Gospa. Slišim da pri vas nekaj ne dela."

"Da. Pojdite naravnost gori po stopnicah. Najbrže ga dobite še v postelji."

* * *

Velika nesreča, ki je zadela našega dolgoletnega prijatelja Anton Grdina in njegove sinove in izguba, ki jo je povzročil požar, mora vsakega pravomislečega človeka napolniti z globokim pomilovanjem in sočutjem do njih radi te katastrofe. Če bi bila tvrdka Grdina & Sons ena izmed tistih, ki nikdar nimajo srca za prizadetega ali pa za narodne potrebe, bi nas ta velika nesreča manj hudo zadela. Ker pa je bilo vse skozi ravno nasprotno, ker bi se le težko dobilo koga, ki je primeroma več pomagal vsepovsod, zato sega ta nesreča tudi nam globoko v dušo. Angleški pregovor pravi: "you can't keep a good man down." Zato vemo, da jih tudi ta nezgoda ne bo potlačila. Z novim pogumom, kakor čujemo, se bo dvignilo novo in morda še večje podjetje, s katerim gredo prav gotovo naše iskrene želje za popolni uspeh. Bog daj!

* * *

Izmed 37 pogrebov, ki smo jih imeli v preteklem letu je bilo 25 moških in le 12 žensk. Ali bodo res končno ostale same ženske na tem svetu?

* * *

Eno minuto premišljevanja je več vredno kot eno uro govorjenja. Tako pravi neki modri. Nam se zdi, da ima prav.

* * *

Ruski boljševik mora delati 580 ur in 15 minut za eno obleko. Amerikanec pa 25 ur in pol. Res mora biti človek, ki dela za komunizem, precej prismojen.

* * *

Šola se je zopet pričela in šolsko dvorišče kar mrgoli mladega "folka," ki hoče vedeti koliko je dvakrat dve, kje je San Francisco, kdo je bil Andrew Jackson in zakaj Jožef in Marija z Jezusom niso ostali v Egiptu,kjer so jih ljudje radi imeli. Ukaželjna je ta mladina, pred vsem pa hoče vedeti, če bomo imeli prihodno leto zopet "baseball team."

* * *

Zidar: "Prinesi mi hitro opeke."

Pomagač: "Se ne počutim dobro. Kar ves se tresem."

Zidar: "No potem pa vzemi rešeto in presejaj pesk."

Novo kegljišče imamo v Newburghu

Cleveland, O. — Neštetokrat se je slišalo zadnja leta, če sta se le dva ali več skupaj pogovarjalo, o kegljišču. Posebno tukaj rojena mladina je vedno gojila misel, da naj se postavi kegljišče.. Veliko in že dalj časa je bilo tozadevno razmotrivanje, bodisi na sejah ali privatno. Zadnja seja delničarjev je pa končno sklenila in dala nalogo direktoriju, da naj tekoče leto postavi kegljišče, a to je bila zelo težka naloga.

Beseda — postaviti kegljišče — se prav lahko zgovori, ali postaviti in izgotoviti ga, je pa vse kaj drugega. V ta namen so se vršila nešteta posvetovanja in razmotrivanja in predpriprave, kar je potrebno za zidavo. Šele 4. maja lanskega leta je parna lopata začela kopati za zidavo. Istočasno nam je bilo obljubljeno, da bo kegljišče gotovo do sezone keglanja, to je, do meseca septembra. Vsled tega je več kegljaških skupin že naročilo zase čas oziroma prostor za svoje skupine. Na žalost pa jim ni bilo mogoče pričeti s keglanjem, ker prostori niso bili gotovi. Vše prizadete na tem mestu prosimo oproščenja, ker pač ni bila naša krivda, pač pa krivda stavbenika, kajti od naše strani bi jim bili prav radi postregli, pa ni bilo mogoče.

Danes pa z veseljem naznanjamo javnosti, da je kegljišče dovršeno za svoj namen. Otvoritev istega bo 15. januarja zvečer. Ni moj namen tukaj opisavati poslopje, ampak vse tiste, ki se pa za to zanimate, vljudno vabim, da pridete omenjeni večer in si sami ogledate napravo in upam, da boste zadovoljni vsi. Ker se je pa tudi staro poslopje preuredilo, posebno spodnje prostore, v tem času še ni vse gotovo. To je bilo pač ogromno delo.

Ako človek pomisli podrobno, se mora pač čuditi, da je bilo poslopje in naprave prav v kratkem času izgotovljeno, za kar gre vsa pohvala izvrševalnemu odboru. Koliko potov je bilo treba storiti, koliko pisanja razposlati in koliko dovolenj dobiti in preskrbeti, da ni bilo zadržka pri delu in tako je bilo vse izvršeno v zadovoljstvo vseh.

Torej, apeliram na javnost, naj ne zamudi otvoritve kegljišča 15. januarja zvečer. Za vse morebitne informacije se obrnite na manegerja, Mr. Joseph Kovach, tel. BR 0038, ali pa na tajnika Mr. Louis Supan, tel. DI 7165. Pozdravljeni,

A.J.K.

—Prisego zvestobe ameriški zastavi je napisal Francis Bellamy leta 1892.

Ena vreča za dva otroka. — Mala arabska begunčka se oba skupaj zavijata v eno vrečo, da se zavarujeta pred dežjem in mrazom. Ta dva sta del beguncev, ki so zapustili svoje domove v Palestini in se umaknili s pozorišča bojev med Arabci in Judi.

MALI OGLASI

Farma naprodaj

Naprodaj je 61½ akrov obsegajoča farma, 18 akrov trte, 6 akrov sadonosnika, 15 akrov dobrega gozda, ostalo je zemlja za obdelovanje. Vsa poslopja v dobrem stanju. To je Frank Gruberjeva farma v Harpersfield, O. Zglasite se ali pišite na Joe Gruber, South River Rd., (Harpersfield), Geneva, Ohio. Tel. 8 G. (7)

Otroška posteljca

Kupim dobro ohranjeno otroško posteljico (crib). Kdor ima kaj primernega naj pokliče EX 1270.

Garažo išče v najem

Iščem v najem garažo v okolici 62. ceste, severno od St. Clair Ave. Kdor ima kaj, naj pokliče CH 7326 in naj vpraša za Veronico Levstik. Po 5. uri zvečer pa pokličite HE 1839. (5)

Hiša naprodaj

Hiša za 2 družini, 5 in 5 sob, na 3275 E. 103. St. (nasproti Woodhill parka). Odprto dnevno od 1 do 4 popoldne za ogled. Dober kup; mora biti prodano. — Mr. Stumpe, tel. PO 5773.

Robert Henshaw & Assoc. (5)

Obvestilo in naznanilo za delniško sejo NORTH AMERICAN BANKE

Letna delniška seja delničarjev in delničark slovenske, **THE NORTH AMERICAN BANKE** se bo vršila v sredo **12. JANUARJA 1949** ob 8 uri zvečer v prostorih **spodnje dvorane, kakor običajno, v S. N. Domu na 6417 St. Clair Ave.**

PROXY so bile že odposlane vsakemu delničarju. Tisti, ki bi se ne mogli udeležiti seje radi važnih vzrokov, naj bi podpisali PROXY in vrnili banki. Nikogar nič ne stane. Tako bo zborovanje imelo dovolj pooblastil za postavno sejo. V drugem oziru bi se seja ne mogla vršiti. Pridite osebno, ali pošljite PROXY. Ker je to letna seja in volitve odbora je važno, da se udeležite.

ANTON GRDINA, predsednik.

AUGUST F. SVETEK
POGREBNI ZAVOD
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
BOLNIŠKI AVTO NA RAZPOLAGO

Furneze na premog očistimo za $6

Popravimo in uredimo furneze na premog in plin. Postavimo vam tudi parne boilerje in za vročo vodo. Pokličite za hitro in točno postrežbo

ADAMS HEATING SERVICE
KEnmore 5200

A. GRDINA & SINOVI
Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. HEnderson 2088
Ambulančna posluga podnevi in ponoči

Mike Skebe Plumbing & Heating Co.

V zalogi ima lepe kuhinjske lijake (sinks), izdelkov Youngstown, American, Capital, Kohler, Tracy, Eljer, in Geneva.

Avtomatične vodne grelce: Bryant, Ruud, Hoffman, Rex, Hotstream, in Mustee.

Odplačujete lahko mesečno z vašim računom za plin.

Odvodne kanale vam sčistimo z elektriko. Vodne cevi nadomestimo z bakrenimi. Ako se zamaši vaš odvodni kanal, ne kopljite in ne kvarite lepe trate pred hišo. Pokličite nas, da vam z elektriko vse napravimo.

Pokličite GL 6680 — stanovanje KE 4614

Prodajalna na
653 East 152nd St., vogal Saranac Rd.

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME CO.
6016 St. Clair Ave.
Tel. ENdicott 3113

John Mocilnikar
DRY CLEANING
LIKAMO in POPRAVIMO
EKSPERTNO DELO
Moške obleke zlikamo tako hitro, da lahko kar pri nas počakate nanje
1136 E. 71 St. UT 1-0355

PAPIRAMO IN BARVAMO SOBE
Prvovrstno delo, zmerne cene. Pokličite, da vam damo prost proračun. Imamo parni kotel za odstranjenje papirja.
GEO. PANCHUR in SINOVI
16603 Waterloo Road
KE 2146
BARVE IN STENSKI PAPIR V NAJNOVEJŠIH VZORCIH

ZA DOBRO PLUMBINGO IN GRETJE POKLIČITE
A. J. Budnick & Co.
PLUMBING & HEATING
6631 St. Clair Ave.
Bus. Tel.: UT - 1 - 4492
Residence POtomac 0641

SLOVENSKI URAR
JOHN BARTOL
(Štajerc)
ki je preje bival na 5600 St. Clair Ave. naznanja starim in novim odjemalcem, da sedaj posluje na
6519 St. Clair Ave.
Popravlja vsakovrstne ure in zlatnino

Old Oxford Tavern
1014 E. 63 St. EN 9288
TONY PERUSEK & EDDIE SESEK
Sveže pivo, žganje okusna jedila, ribja pečenka vsak petek zvečer. Crostian Tamburitza.

ALI STE PREHLAJENI?
Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.
Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.

Three Corner Cafe
1144 EAST 71st ST.
Frank Baraga in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek
Se priporočamo

Ustanovljeno 1908
Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

SLOVENSKI RADIO PROGRAM
VSAKO NEDELJO POPOLDNE
OD 3:30 DO 4:00 URE NA RADIO POSTAJAH
WSRS - 1490 in FM - 95.3
Društva, ki bi rada zastonj dobila namanila na tem programu, naj to sporočijo
JERRY BOHINC, lastniku
Poslušajte LUM 'n' ABNER vsako nedeljo zvečer ob 10—WGAR
NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE
22530 Lake Shore Blvd. REdwood 2303

INSURANCE
Fire — Windstorm
Automobile
Za zanesljivo postrežbo se priporoča
Daniel Stakich
Agentura
15813 Waterloo Rd.
KE 1934
(Fri.-x)

Ako rabite cvetlice, vence in druge, obrnite se na svojega slovenskega rojaka
Frank in Josephine Gartroza, lastnika
YALE FLOWER SHOPPE
7910 St. Clair Ave.
Telefon: HE 3370
Na domu: EN 6157

CERTIFIED TYPEWRITER SERVICE
1127 East 66th St.
Pisalni stroji in seštevalni stroji v najem in v popravo.
Trakovi in carbon papir.
J. MERHAR
Pokličite HEnderson 9009

ANTON HIBLER
iz starega kraja izučen
URAR
se priporoča za v to stroko spadajoča dela
6530 St. Clair Ave.
Tel. EX 8316

RICH BODY SHOP
FRANK RICH, lastnik
1078 E. 64 St. — Tel HE 9231
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

FANT S KRESINJA

IVAN MATIČIČ

No, dobro torej, Poljanec jih je popeljal okoli hiše na dvor. Naj si ga ogledajo in naj se prepričajo. Gozdanjci ko kar ostrmeli: tako lepega dvora še niso videli; vse je tako čisto, pometeno in pograbljeno, vsaka reč je na svojem mestu, a na sredi dvora vodovod z zidanim koritom. Tako torej, Poljančevemu blagu ni treba niti na vas; tu pred nosom ima lastno korito z vedno čisto studenčnico. Poljanec jim pojasni, da je tudi v kuhinji posebna napeljava. Pote jih odvede pred hlev. Nič jim ne razkazuje, sami naj gledajo. Tu visijo pod širokim napuščem konjski komati in volovske žile ter druga vprežna oprema. Nekaj korakov od pasje gajbe je velik, prostoren kurnik, kar pomeni, da premore hiša mnogo perutnine.

Stopili so v hlev in kar klecnili od presenečenja. Nekateri so si sneli celo klobuk z glave. Saj to ni hlev, lepši je ko hiša, kaj hiša, lepši je ko gozdanjska šola! Taka lepa okna na obe strani, pod živino pa suho kot na postelji; vsa mokrota se sproti odceja po jarku. Spredaj stojijo konji in se oholo ozirajo na obiskovalce; v isti vrsti zraven so štirje voli in nekaj jucev. V vrsti na drugi strani stoji šest krav in šest junic, v kotu so pa še štiri teleta. Samo lepo, rejeno blago. Zraven pa še taka snaga. Gozdanjci se ne morejo nagledati, *kar s komolci se drezajo. Podlipar stoji ponosno zraven brata in nekako z viška pomežikuje* Gozdanjcem. Poljanec jim razklada, kako zanikrn je bil hlev prej in koliko je bilo truda in stroškov, da so ga preuredili.

Potem jih je peljal ven in jim pokazal na koncu hleva popolnoma nov lesen ovčjak, rekoč, da se nameravajo Poljančevi lotiti tudi ovčjereje. Potem so si ogledali gnojišče z zidano gnojno jamo. Za steljnikom so si ogledali kozolec, nato skedenj ter shrambo za poljsko orodje, pluge in brane. Nazadnje jih je peljal še na vrt. Tu so znova ostrmeli. Joj, tako drevje in tako žlahtno sadje, pa tako polno! —Še nikoli niso videli tako lepega sadja. Končno se nekdo spomni na tisto žlahtno travo, o kateri jim je pripovedoval. Nu, kar to travo na vrtu naj si ogledajo, mar ni žlahtna in visoka? Taka je na vseh košenicah, trikrat jo kosijo.

Da, Gozdanjci zdaj spreviđijo, da je govoril Poljanec resnico. Še premalo je povedal, saj kaj takega še nikjer niso videli. Poljancu je njihova hvala na moč godila, zato jih je povabil v hišo na prigrizek. Da je bilo tudi v hiši vse lepo snažno in na vseh oknih rože, za to se Gozdanjci niso niti zmenili, kajti njim je bil edino važen hlev. Niti za svinjake se niso dosti zmenili, čeprav jim jih je Marjetka odpirala vse po vrsti. Nu, čedni svinjaki, lepe svinje, a kaj, svinjak ni kmetu nikoli tisto, kar mu je hlev.

Gozdanjci se med prigrizkom v hiši niso mogli prav razmajati, zato so tiščali v krčmo. Poljancu je misel na krčmo tembolj godila, češ tam naj govorijo Gozdanjci, da jih bodo Kresinjci slišali. In so res šli ter so se jim že po prvih litrih močno razveneli jeziki. Poljanca so povzdigovali v deveta nebesa in ne enkrat je padla beseda o tem, kdo bi moral biti na Kresinju župan. Domači pivci so samo molče poslušali; nihče si ni upal Gozdanjcem ugovarjati, ker je bil pač sam Poljanec med njimi. Poljanec je sedel modro in vzvišeno, le včasih je pošepnil bratu Podliparju, da je zelo prav storil, ker jih je pripeljal. Bratu je ta pohvala godila in je pojasnil Poljancu, da je to prav rad storil, ker je vnaprej vedel, da bo s tem ugodil njemu in Gozdanjcem.

In tako je tudi bilo. Gozdanjci so se navdušeno vračali pod noč proti domu.

Tudi to je šlo mimo, se razkadilo kakor dim. V nedeljo lahko blebečeš in dvigaš v oblake, nad čimer se pač tisti dan navdušuješ, v delavnik te pa drži delo. V delavnik napravi tisto, kar si bil v nedeljo zasnoval, napravi, če moreš.

Res so občinski možje sklenili tisto o novi cesti, nadalje se pa nihče ni več brigal. Vsi so si mislili: kar Poljanec naj se zdaj briga, ker je toliko tiščal; Poljanec je dobro vedel, kdo bo vse to opravil namesto njega. Zato je vse brige lepo prepustil Vidu, ne da bi ga kaj poučil, kako in kaj mora ukreniti. Vid je že sam dobro vedel, saj se je o vsem natančno posvetoval z Želetom. Ta mu je z nasveti prav rad pomagal, a pota je prepustil Vidu samemu, kakor tudi večino vseh drugih stvari. Žele ne utegne več, ima že nekaj družine ter druge skrbi. Le toliko se je vdal, da pojde namesto Vida z vlogo v Ljubljano, kajti Vid ne mara tja ter bo rajši medtem nadomestoval učitelja v šoli.

To stvar so torej premaknili z mrtve točke. Vid je bil kar naprej na kolesiju, vozil se od vasi do vasi ter ljudi pripravljal na nove obveznosti, ki jih bodo morali prevzeti z gradnjo nove ceste. Dvakrat je moral prav tja dol v Račje na glavarstvo. Ni šment, da bi zaleglo. Redno delo je kar nekam zanemarjal, le ob košnji in žetvi je poprijel z obema rokama, potlej pa zopet odnehal. Zahajal je pogosteje k Želetu. Klemani Žele je zopet nekaj predel, Kresinju je pripravljal novo presenečenje.

Na svojem šolskem vrtu je vzgajal žitarice, žlahtno žitno klasje. Venomer se je ukvarjal z novimi poskusi, precepljal je žitna stebelca, jih križal in zopet opazoval. Prvi je bil Vid, ki mu je Žele razodel novo skrivnost. Razkazal mu je te žlahtne žitne klase ter mu z veliko vnemo razložil, da je to dvakrat cepljena in križana pšenica, ki daje trikratno število žitnega zrnja. Se razume, da je Vid z velikim zanimanjem občudoval te velikanske pšenične klase, ki naj kakor suho zlato zavalovijo po vsem kresinjskem polju. Kakor se je žlahtna trava, tako naj se razraste na Kresinju tudi žlahtno žito, medtem ko na novo posajeno plemenito sadje že rodi prve sadove. Ej, Kresinju se obetajo lepi časi!

Poljanec pa korači okoli hiše kakor župan. Nihče bi mu ne mogel več izbiti iz glave zavesti, da ni župan, oziroma da ni za župana zmožen. Od dne do dne postaja prevzetnejši in vsakomur skuša dopovedati, kdo je prav za prav prvi veljak na Kresinju in kdo bi moral biti župan. Saj si domišlja, da je že, Vid pa njegov tajnik, ki opravlja občinske posle in pota, kakor mu ukazuje župan, oče Poljanec. Da, v svoji domišljavosti je bleknil pri Juršaju vpričo vseh pivcev: "Hehe, zdaj je na Kresinju tako, da se niti ne ve, kje je prav za prav županstvo. Pri Juršaju se pije, pri Poljancu se pa dela za občino, tam se prav za prav izvršujejo občinski posli."

Vsem je zaprl sapo. Nihče ni vedel, kaj naj izziváču odgovori. Celo sa Juršaj je obstal, kakor bi ga bil nekdo po glavi oplazil. Prvi se je znašel Anžon ter brž šavsnil Poljanca: "Kdo te je pa najel za župana? Kdo ti daje pravico opravljati občinske posle?"

Poljanec mirno: "Jaz sam, ko vidim, da nič ne delajo tisti, ki bi morali delati. Jaz dajem vse na razpolago: konje, sina in čas. Nič ne očitam, vse za blagor Kresinja!"

Strmljan: "Zato se ženeš, da bi te volili za župana."

Juršaj: "O, le volite ga, jaz se ne potegujem več za to mesto, ko vidim, da mi mečejo polena pod noge."

The BANK OF OHIO

formerly THE MORRIS PLAN BANK

STATEMENT OF CONDITION DECEMBER 31, 1948

ASSETS

Cash on Hand and in Reserve Banks	$ 5,359,648.02
U. S. Government Securities	2,516,021.00
U. S. Govt. Insured F. H. A. Mortgages	3,386,791.99
Loans and Discounts (Less Reserves)	20,231,821.78
Banking House	100,603.39
Other Assets	245,232.69
Total	$31,840,118.87

LIABILITIES

Demand Deposits	$ 9,775,474.47
Time Deposits	15,647,028.40
U. S. Government War Loan Deposits	255,354.28
Assigned Deposits (Security for payment of loans)	2,576,016.09
Unearned Interest (Paid in advance on loans)	702,015.13
Accrued Taxes and Interest on Deposits	76,827.83
Escrow Accounts and Other Liabilities	382,442.11
Capital	1,000,000.00
Surplus	1,000,000.00
Undivided Profits	424,960.56
Total	$31,840,118.87

United States Government securities carried at $399,235.00 are pledged to secure U. S. Government war loan deposit account and other public funds as required by law.

COMPLETE BANKING SERVICE FOR THE INDIVIDUAL AND BUSINESS

921 HURON ROAD
and Neighborhood Branches

Member Federal Deposit Insurance Corporation - Cleveland Clearing House Association

Creamettes MACARONI

Make Creamettes Mine in '49!

ONE 8-OZ. PACKAGE CREAMETTES=5 CUPS OF PREPARED MACARONI

Bolj mehki, bolj slastni MAKARONI

Pošiljanje MOKE
IN PAKETOV Z ŽIVEŽEM V JUGOSLAVIJO

Od zdaj naprej pošiljamo moko v Jugoslavijo po dveh cenah, dajajoč s tem na razpolago pošiljateljem, da pošljejo svojcem moko s plačano dostavo do Reke ali pa do MESTA PREJEMNIKA (do hiše).

CENE MOKE SO:

1) Vrečo bele moke 100 funtov pošljemo za $9.00

Prevoz do REKE IN ZAVAROVANJE za polno izgubo (total loss) do mesta prejemnika je vračunano v gornji ceni. Prejemnik mora v tem slučaju sem plačati stroške prevoza od Reke do svojega bivališča.

2) Vrečo bele moke 100 funtov pošljemo za $12.00

V ceni so vračunani vsi stroški za zavarovanje proti polni izgubi (total loss), kot tudi stroški prevoza od Reke do NASLOVA PREJEMNIKA kjerkoli v Jugoslaviji, tako ne bo prejemnik plačal nobenih stroškov, ko prejme moko.

Naša moka, ki jo dobavljamo od poznane firme "GENERAL MILLS," je prvovrstne kvalitete, vsebujoča visoko količino proteina, najmanj 13½%.

STANDARD PAKETI za naročitev naših NOVIH Standard paketov, vprašajte za cenik in naročilne liste (Order Forms). Dostava moke in Standard paketov je garantirana. V slučaju izgube pošiljke, vrnemo denar.

PO OBEH CENAH POŠLJEMO ISTO KVALITETO MOKE, KATERA JE SEDAJ PAKIRANA V IZREDNO MOČNE VREČE (OSNABERG BAGS) ZA IZVOZ.

Ena oseba lahko pošlje z isto ladjo največ PET VREČ MOKE in to na pet različnih oseb v Jugoslaviji.

Opozarjamo, da postane vse blago po naročbi Vaša last, dočim smo mi samo posredovalci med pošiljateljem in tukajšnjimi oblastmi. — Ček in Money Orders naj se glase na "DOBROVOLJNI ODBOR."

URADNE URE: Vsak dan od 9 zjutraj do 5 zvečer. V nedeljo in pondeljek je urad zaprt.

DOBROVOLJNI ODBOR

245 West 18th Street New York 11, N. Y.

Telefon: WAtkins 4—9016

"Da, gospod! Vaš klic je storil trik!"

Klic na daljavo ugladi pot, kadar potujete. Najsi, kadar je treba rezervirati sobo v hotelu, ali napraviti trgovski sestanek, telefonski klic naprej vam prinese odgovor. Med tem, ko ste na liniji, lahko izvršite vse podrobnosti in ste pripravljeni potovati brez skrbi . . . stroški bodo pa majhna postavka v vašem potovalnem proračunu.

Za cene poglejte na notranjo stran omota vaše telefonske knjige.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE DRAGE SOPROGE IN MATERE

Agnes Beck

ki je preminula 7. januarja 1948

Eno leto že Te zemlja krije,
ko ločili smo se le začas,
tam Tebi lepše sonce sije,
kjer pravi je le dom za nas.

Večni Bog Ti daj plačilo,
ko svetu že dala si slovo,
draga soproga, dobra mati,
spavaj v grobu zdaj sladko.

Žalujoči ostali:
ANTON BECK, soprog
ANTHONY, sin
JOSEPHINE, hči
in drugi sorodniki

Cleveland, O., 7. januarja 1949.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE MATERE, STARE MATERE IN PRA STARE MATERE

Johanne Močilnikar

ki je za vedno zatisnila svoje oči 7. januarja 1948.

Leto dni je že minilo,
kar si se ločila od nas,
črna zemlja te pokrila,
žalostno je to za nas.

Grob smo ti okrasili,
verno smo na njem molili,
sonce naj obseva gomilo,
kjer truplo zdaj počiva ti.

Spavaj v grobu, draga ti,
dokler angelj te ne zbudi,
takrat zopet veselje bo,
ko se skupaj snidemo.

Žalujoči ostali:

OTROCI, VNUKI IN PRAVNUKI

Cleveland, O. 7. jan. 1949.

FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

The Bells of St. Mary's

PTA PATTER

The monthly meeting of St. Mary's PTA was held Dec. 9th. The meeting was made as short as possible, because there was to be a Christmas party immediately afterwards, and we didn't want to spend too much time on business so near the Christmas Season.

At the party, gifts were exchanged, games played, and refreshments served.

We certainly hope that there will be as good an attendance at all the PTA affairs in 1949. If there is we know that they will all be just as successful as this party was.

Many thanks to Mrs. Anthony Opalek and her co-workers for preparing the delicious refreshments and for decorating the Study Club Room.

Guest for the evening was the Spiritual Director of the PTA, Father Vic Cimperman, who, to all appearances, was enjoying the evening.

Also on the Christmas program was the adoption of a needy family for the season, and this year we know that the family really appreciated the donations. Thanks to everyone!

A movie for the school children was also sponsored by the PTA, and we hope that they enjoyed it.

On the program for the New Year are some very special treats. The first of these will be at the next meeting which will be on Jan. 13th. Members are asked to bring a guest to this meeting.

The speaker will be a representative from Printz-Biederman. She will discuss qualities to look for in the purchase of a coat or suit and how to judge materials and workmanship.

We wish also to extend our sincere get-well wishes to Mrs. Rose Bayer who had an unfortunate accident and has been in bed for quite a long time. We hear that it will be many more months before she is completely recovered. It would be very nice for the members to remember her and send her a card or note.

The executive board wishes all the members of the PTA a Happy New Year, and may God send you lots of

...AND WED...

... Wishes that all who put up with this weekly scribble may have the most blessed New Year that ever was, and may Christ draw you closers to Him that you may draw others to Him with you. Bless you all!

THE WEEKLY WASH AS IT DRIES ON THE LINE

The up and down battle for first place continues. The Zaller Service boys must have gotten on the wrong road, at least they haven't been around for the last two weeks to bowl at the hot pace they were bowling for many weeks prior to their breakdown. The Home Equipment took two games from the gas house gang. The trouble was the Service men were bowling under a handicap of too big a spot. S. Rudiak bowled an even 500 for the winners; the rest of the scores were all below par for the two teams. This two game loss leaves the Zallers in first place by a slim margin of only one game. Two weeks ago they were riding the crest of the waves enjoying first place by a margin of six games. Now the picture has changed, to their regret.

The Church Council holds last place by a margin of one game. They are making every effort to get out of this position. Last Sunday they took two from the Nottingham Cleaners. F. Modic bowled a 517 series to help his teammates. He is looking for a lot more help from his men if they expect to leave the cellar position. Tony Colnar had a 524 for the losers, with a high game of 238. The Nottingham's came close to winning all three, they lost the second by two marks and the last game by one. This double loss leaves the Nottingham men in a tie for third with the Waterloo Beverage team.

The Svetek's are back in the win column. They enjoyed a triple win at the expense of Dave Shoes. With Joe Ferra bowling 559, with a single game of 228 it was an easy matter to take three. He was assisted by Mike Svetek's are now in second place just one game behind the league leaders.

(Continued on Page 6.)

MRS. FRANK KOKETEC
Your corresponding secretary

St. Clair Savings & Loan Co. Shows Substantial Progress

There records of performance were broken in 1948 by the St. Clair Savings & Loan Company, according to a statement by Paul J. Schneller, secretary, when he released the financial report published in this issue.

Savers and investors of the community deposited in excess of $500,000.00 during the past year to bring the Savings Accounts an all-time high of $4,976,568.84. Mr. Schneller also pointed out that all Savings Accounts were credited with interest at the rate of 2% per annum, a rate commensurate with safety. The total interest credited to the organization's 5,000 Savings Depositors during the year was in excess of $100,000.00. A total of 700 new savings depositors were added to the institution's roll.

Investing funds in sound mortgage loans, the company now has $4,861,375.91 in that type of investment in its portfolio, a new high of which approximately $200,000 has been added during the year. The company has aided approximately 300 families, among them many G.I.'s, to home ownership in the period. Of the total sound investment, approximately $1,000,000.00 has been loaned to deserving G.I.'s.

In addition to following their policy of being vigilant in investing in sound loans, Mr. Schneller said the institution's officers and directors are continuing to follow with their long range program of maintaining a high rate of liquidity, and reported that the present liquidity is 30%, a new high.

"Mindful that inflationary trends may make the savings dollar scarcer," said Mr. Schneller, "we are pleased to report that our program of the past years has guided us in investing our depositors' funds to their benefit, and at the same time making funds available when the depositor has need of them.

"Our liquidity" stated Mr. Schneller, "is enhanced by the investment of approximately $1,200,000.00 in United States Government Bonds, $500,000 in cash on hand in banks, and by the increase of $75,000.00 to the Surplus Accounts.

Each savings account is insured up to $5,000.00 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation, an instrumentality of the U. S. Government, reminded Mr. Schneller, and all deposits made on or before Jan. 10, will be credited with interest from Jan. 1, 1949.

In Summing up the organization's 31st year of operation, Mr. Schneller reported that assets were $6,719,923.02 as of Dec. 31, 1948.

"There is no question that the St. Clair Savings and Loan Company will continue to serve the community in 1949," he said. "There is an almost limitless opportunity to serve the home ownership needs of this community if the savings of the people continue to come to us in sufficient volume to permit vigilant consideration of every loan application made with us."

Appreciation From Our Postmaster

December 29, 1948

Mr. James Debevec
Editor, Ameriska Domovina
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

Dear Sir:

It gives me a great deal of satisfaction to report that a new record was established as to the volume of mail handled by the Cleveland Post Office during the Christmas period just ended. From Dec. 1st to 24th over 48 million letters and greeting cards were deposited in the mails in Greater Cleveland, xceeding the previous heavy record of last year by more than 2 million pieces, based upon cancellations.

With frequent arrival of carloads of train mail from out of town a large post office is never altogether clear. However, all originating letters and greeting cards deposited in the mails by midnight Dec. 23rd were distributed and dispatched for delivery. This fine showing was made possible because the public never before cooperated so well in the matter of early mailing.

With such a tremendous volume of mail, the need for early mailing cannot be too strongly stressed. While I am grateful to those who responded to our plea for early mailing, I fully realize that little could have been accomplished in this connection without the fine publicity given us by newspapers, radio stations, schools, churches and other organizations.

I want to take this opportunity to express my sincere thanks and appreciation for the assistance given us by bringing our "Mail Early" campaign to the attention of your readers, and extend to you and your staff my best wishes for the New Year.

Very truly yours,
GUY R. LUCAS,
Postmaster

Special Train For Lausche Inauguration

A special NYC train will leave Cleveland on Monday, January 10th at 7:50 a.m. from the Terminal and will leave Columbus the same night at 11:55 p.m. The round trip ticket is $5 which you can get at Frank Mervar's, 5372 St. Clair Ave.

Engagements

Mr. and Mrs. Anton Tasar of 4017 St. Clair Ave., announce the engagement of their daughter Eleanor, to Bill Sankovic. No date has been set for the wedding.

Mr. and Mrs. Joseph Valencic of 19315 Muskoka Ave., announce the engagement of their daughter, Mary Ann, to Mr. Thomas Zajc, son of Mr. and Mrs. Jacob Zajc of 16601 Waterloo Rd.

Mr. and Mrs. Leo Novak of 7619 Lockyear Ave., announce the engagement of their daughter, Vera, to Mr. Joe Bogdan, son of Mrs. Mary Bogdan of 6111 Carpenter St. The engagement took place on Christmas Eve.

A New Treat For Our Readers

Beginning Monday, January 10th, we will begin a daily series of comic strips named "G. WHISKERS." We are sure that anyone, young or old, will be able to understand "G. WHISKERS" as it has no words but will certainly tickle your ribs and you'll enjoy a good laugh every day. So be sure to look for "G. WHISKERS" every day.

Last Notice For Dog Licenses

The laws of the State of Ohio provide that aplications for dog licenses must be filed before Jan. 1st. Provision is made in the law, however, extending the time for filing such applications to Jan. 20th, after which date an additional penalty of $1.00 is assessed to the regular registration fee of $1.00 for each male and spayed female dog, and $3.00 for each unspayed female.

All unlicensed dogs of more than THREE MONTHS of age may be impounded under the State Dog License Law, and after Jan. 20th 1949, deputy dog wardens will be instructed to clear the streets of all dog not wearing valid registration tags.

1949 licenses may be purchased now at the Court House, on Lakeside Ave. or The Cleveland Animal Protective League, 1729 Willey Ave., or at anyone of the various sub-stations as follows: 15509 Lorain Ave., 11607 Detroit Ave., 4138 Pearl Road, 10638 St. Clair Ave. or 8815 Broadway.

H. L. LEFFINGWELL,
County Dog Warden

DEATH NOTICES

Avsec, Gertrude (nee Radovan) — Wife of Martin, mother of Justine Miller, Mary Smoley, Antonia Sajovec, Joseph; sister of Steve, John. Residence at 705 E. 160 St.

Bittenc, William F. — Two-month-old son of William and Stela; brother of Marleen Kay, Sherron Lee, Nancy Ann. Residence at 862 E. 147th St.

Celesnik, Johanna (nee Gregoric)— Mother of 5 daughters, 4 sons including Rev. Jos. Celesnik. Residence at 1214 E. 61 St.

Grebenc, Frank — Husband of Agnes (nee Koller), father of Frank, Agnes Wilks; brother of Angela, Anthony, Pauline, Frances, Mary. Residence at 1127 Norwood Rd.

Hafner, Agnes — Residence at 14713 Thames Ave.

Pilarski, Frank — Husband of Cecilia. Residence at 867 E. 79 St.

Potish, Vincent — Father of Rose Bottger.

Rus, John — Husband of Julia (nee Voncina)); father of Anna Bauer, Ida Pekol; grandfather of Diane; brother of Louis, Frances Zupancic, Johanna Leskovec. Residence at 1208 E. 176 St.

Velic, Justine — Daughter of John and Justina (nee Stanic)); sister of John, Frank, Anna. Residence at 1261 E. 60th St.

Zallar, John — Husband of Frances (nee Jakovec); father of Herbert, Raymond, Leonard, Eileen; brother of Anton, Frank, Josephine Susman, Antonia Erjavec. Residence at 16006 Waterloo Rd.

Cave-In Perils Church

Rock Springs, Wyo. Jan 2. — The second mass at Immaculate Conception Church here was interrupted today and worshipers were requested to leave the building as a sinking mine shaft periled the congregation.

First signs of the collapsing mine shaft in this coal-mining town were noticed when a street buckled early this morning. During services the danger area reached a point within seven feet of the church walls.

He Loses an Ear, Only Temporarily

Calgary, Alberta. — Edgar Williams was brought to the hospital minus one ear. He told police it was chewed off in a street fight. An ambulance rushed to the scene, picked up the ear and doctors sewed it back on.

Lausche Inauguration a Day of Celebration

Columbus. — Gov. elect Frank J. Lausche will be ushered into his second term as Ohio's chief executive with a 12-hour chain of ceremonies here Jan. 10.

The program will start at 9:00 a. m. with a veteran's breakfast and concluded at 9:00 p. m. with a smoker for newspapermen and radio commentators.

The inaugural ceremonies get underway at 11:30 a. m. on the west side of the State House yard. Ohio State University's band opening with an hour-long concert.

Bishop H. Lester Smith, retired Methodist bishop of Ohio, will pronounce the convocation at 12:35 p. m.

Swearing in of elected state officials begins five minutes later with judges of the Supreme Court officiating. Taking the oath of office will be: Secretary of State Charles F. Sweeney; Attorney General Herbert S. Duffy, Auditor Joseph T. Ferguson and Treasurer Don H. Ebright.

Following this, Capital University's choir will present a brief program and at 1 p. m. the outgoing Gov. Herbert will deliver the official welcome.

Then, Gov.-elect Lausche officially will become the 55th governor to serve Ohio in the 74 terms since the state entered the Union in 1803.

He'll be sworn in by Chief Justice Carl V. Weygandt of the State Supreme Court.

A 15-munite address by Gov. Lausche is scheduled at 1:10 p. m. to be broadcast around the state by some 25 radio stations arranging to cover the event.

Three former governors will be on hand for the ceremonies—James M. Cox of Dayton, Myers Y. Cooper of Cincinnnati and John W. Bricker of Columbus, now a U. S. Senator.

A welcoming message from Columbus' Mayor James A. Rhodes and the benediction by Msgr. Herman E. Mattingly of the Columbus Catholic Diocese conclude the outdoor program at 1:30 p. m.

The new governor will move inside to his State House offices for a public reception from 1:30 to 4:00 p. m.

Mrs. Lausche will be honored with a women's reception at the executive mansion from 4:00 to 6:00 p. m.

The day's only formal event— an inaugural buffet in the Deshler-Wallick Hotel ballroom is slated at 7:00 p. m. This is the only ceremony not open to the public.

ST. VITUS HOLY NAME Weekly Reviews

We are extending an invitation to all former and present members to attend and participate in Holy Name Sunday, January 9.

Group Communion and reception of new members at the 9:00 o'clock Mass. Meet in Room 4 at 8:45 A. M.

After Mass, breakfast, short meeting, installaton of officers, and a guest speaker, Judge O'Connell, president of the Holy Name Deanery of the Diocese.

We hope to see a lot of old-timers. Don't disappoint us.
Secretary.

ATTENTION MEN OF ST. VITUS PARISH:

The St. Vitus Holy Name Society, Juniors and Seniors, will receive Communion in a body this Sunday, Jan. 9th at the 9:00 Mass. We urge all members AS WELL AS THOSE WHO WISH TO JOIN THE SOCIETY to congregate in Room 4 of St. Vitus School at 8:45 a. m.

After Mass, there will be breakfast served, followed by a short meeting in which our new officers for 1949 will be installed. Guest speaker for this occasion will be Judge O'Connell, President of Cleveland Deanery of the Holy Name Society.

So again we urge all to attend and truly make this day a memorable one for our Society.

DON'T MISS FIFTH VARIETY REVUE

This Sunday evening, the St. Vitus Junior Holy Namers will hold their "Fifth Annual Variety Revue." As is the case every year, proceeds are for the Athletic Fund which is doing wonders in making athletes out of youngsters in our parish. We therefore especially encourage all our members and friends to attend this swell show. It's a great show for an even greater cause.

ST. VITUS PARISH BOWLING LEAGUE

For the third time the Orazem Confectionery team moves into the league lead. By taking three points on Dec. 30th, the Orazem five once again took the top spot as the Malensek Bros. were only able to take one point. The Norwood Men's Shop quintet really got together and gave all of the teams a lesson in top notch bowling as they blasted out a new league high team series. Their last game which is the top team single game for the year gave them a series of 2861. Tony Urbas of the Men's Shop team blasted out a 547 series only to find out he was low man on the red hot team. Ed Kovacic came through with a 243 game in the team's big game and wound up the night with a 582 series which was topped by his teammates Joe Saver 214, 213—583 and William Kovacic 213—585. Al Kopcro rounded out the team with his 564 series which included an even 200 game. This bit of maple toppling didn't give the Men's Shop opponents, Clover Dairy a chance to take a single point as their top man Ray Milavec came through with a 494 series.

Cimperman Market came back with two pins after a first game defeat at the hands of the Brodnick Brothers team to take three points. Gus Skufca was the top bowler of the Marketeers with a 518 series which included a 203 game. Matt Milnar tried to help his team to more points with a 499 series.

The fighting Golden Gophers led by their Captain Joe Baskovic dealt a stunning blow to the Malensek Bros. team, which found itself in second place when the bowling was over. Captain Joe and Frank Cebuly came thru with 518 and 509 series to pace the Gophers who took three points from the Malensek team which also produced two 500 bowlers. Hank Malensek 229, 522 and Joe Vidmar 505 were not enough to keep the Brothers in the top spot in the league standings.

The A. Grdina and Sons five put the stopper on the Jimmy Slapnik Florists as they took three points. Vic Somrak was the big man for the Grdina team with a 494 series while Carl Kukucka once again led the Florists with a 526 effort for the night.

Rudy Massera and Joe Marinko teamed up to put the Orazem Confectionery team back in first place. Rudy's 206, 561 and Joe's 201, 535 along with the good bowing of the other team members took three points from the Kollander Agency which took the last game to avoid being blanked. Leo Kodramaz 526 and Bill Plavan were the top bowlers for the losers.

The Artic Air Refrigeration team warmed up after losing the first game to Norwood Appliance and came back to take the last two games and three points. Frank Fopotnik was the big gun for the Refrigeration team with a 564 series and a 224 game. Tony Brodnik paced the Appliance team with a 523 series.

The bowlers of the St. Vitus Parish League wish to take this opportunity to thank their backers and followers for the swell times we were able to enjoy. A sincere wish for a happy, healthy and prosperous New Year is extended from the bowlers to all of the wonderful people who made the league as much fun at it was.

Standings

	W	L	Pts
Orazem Confect.	33	21	44
Malensek Brothers	30	24	42½
Jimmy Slapnik Florists	30	24	41
Norwood Appliance	29	25	36½
Norwood Men's Shop	28	26	35½
Clover Dairy	27	27	36
Cimperman Market	26	28	33½
Golden Gophers	27	27	35
A. Grdina and Sons	25	29	33
Kollander Agency	24	30	32
Brodnick Brothers	24	30	31
Arctic Air Refriger.	21	33	28

Results of December 30th

Cimperman Mkt.	787	829	801	2417
Brodnick Bros.	806	772	780	2358
Golden Gophers	774	866	915	2555
Malensek Bros.	776	756	879	2411
A. Grdina, Sons	797	856	789	2442
J. Slapnik Flor.	718	888	778	2384
Orazem Confect.	843	924	750	2517
Kollander Agency	815	818	830	2463
Artic Air Rrefrig.	730	856	818	2404
Norwood Appl.	819	822	758	2399
Nrwd. Men's Shop	878	919	1064	2861
Clover Dairy	821	847	743	2411

Wedding Bells

On Saturday morning, January 8th, at 9 o'clock, the marriage of Miss Kate Bastasic and Frank L. Matoh will take place in St. Nicholas Church at E. 36th St. and Superior Ave. The bride is the daughter of Mr. and Mrs. Peter Bastasic and the groom is the son of Mr. and Mrs. Frank Matoh Sr., of 17010 Lake Shore Blvd. Frankie is now playing baseball with the New York Yankees.

BIRTHS

Mr. and Mrs. Edward Glicker of 1153 E. 172 St., were blessed with their first-born, a baby girl, on New Year's Eve, born in Woman's Hospital. The young mother's maiden name was Olga Markel, whose parents, Mr. and Mrs. John Markel of 15807 Trafalgar Ave., are grandma and grandpa for the first time. Congratulations!

Radio Ham Gives Him Curb Service

Pasadena, Cal. — While driving in Pasadena last week, radio amateur Ken Moore sent out a call for any other ham and got an answer from William Hart in Glenview, Ill.

"Would you mind taking a message to my sister?" Hart asked. "She lives at 65 So. Orange Grove Ave."

Moore was passing the address and a girl was backing a car out of the driveway. That's right, she was the sister, Beatrice Hart.

Moore turned over his microphone and brother and sister talked for half an hour.

Time Off Rewards Malaria Convicts

Springfield, Ill. — Twelve Illinois convicts have won reduced prison sentences because they voluntarily became malaria fever victims in a wartime experiment.

Gov. Dwight H. Green reduced their sentences as a reward for their participation in what medical investigators described as highly successful experiments with a new drug, pentaquine.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

Cleveland, Ohio — Friday, January 7, 1949

Detectives arrested a 19-year-old boy, whom they caught in the act of breaking into the back of a store at 6626 St. Clair Ave. He admitted to Detective Sergeant Edward Sadler that he broke into five places in the St. Clair Ave. vicinity recently. In the basement of his residence detectives found many articles which had been stolen recently.

• • • ▬

When William Bittenc of 862 E. 147 St., was leaving for work last week, he noticed that his two-month-old son, William, was lying unconscious in his bed. Quickly he called police who took the child to Glenville Hospital but it was too late — the child had choked to death.

• • • ▬

The firm of A. Grdina and Sons, 6019 St. Clair Ave., suffered great losses in the fire of their bowling alley and furniture store, with the building almost entirely destroyed early Monday morning. Losses are said to be estimated at $250,000 to the building, $80,000 to the bowling alleys and $70,000 to contents of the furniture store.

• • • ▬

The new funeral home of A. Grdina and Sons is now ready at 17010 Lake Shore Blvd. where the Frank Matoh family now resides to take care of the premises.

• • • ▬

The all-steel home on E. 62nd St., is now completed inside too, as well as outside and furniture will be placed in it soon. The home will be open for inspection by the public.

• • • ▬

A member of the Missionary Society of St. Vincent de Paul, Rev. Joseph Gregor stopped in Cleveland last week on his way to Perryville, Mo. For the last nine years he has been in Trieste and was sent to U.S. to make room for refugee priests. Rev. A. Sodic and Rev. Aloys Rupar went to New York to meet him when he landed Dec. 29th and escorted him to Cleveland.

• • • ▬

Oklahoma City. — Officer E. W. Lawson forgave a woman driver 3 traffic violations in one block when she explained that she had just discovered she was going to become a mother.

• • • ▬

Venice, Cal. — A burglar, intent on robbing the home of Mrs. George Blackmer, tied up Mrs. Blackmer and two visiting ladies, then answered the doorbell and bound neighbor Kenneth Thompson. Then he untied one of the ladies to quiet a squalling baby, answered the doorbell and tied up a salesman and finally walked out, muttering.

• • • ▬

Seattle, Wash. — After nine hours' deliberation, a federal jury decided that Geo. Bohnstedt was guilty of re-using a cancelled five-cent stamp.

• • • ▬

Phoenix, Ariz. — Hospital attendants ministered to Doris Elaine Edwards, who had thrown herself into a new dance routine and wound up inside the bass drum.

• • • ▬

Kansas City, Kans. — Landlord Oren W. Breidenthal was hauled to court by building inspectors, who had found 4 families living in the basement of his house, five families on the first floor, five families on the second, six families in the attic, six families in the barn and one in a trailer on the lawn.

• • • ▬

Plymouth, Mass. — A charge of intoxication was filed against church organist Edward Ward, who had aroused the suspicion of police by rendering the St. Louis Blues on the Unitarian church bells.

• • • ▬

Chicago, Ill. — M. J. Lovell, director of the National Association of Shirt and Pajama Manufacturers, bit his lip and reported that pajama sales average only half a pajama per man per year — a situation he described as "inadequate."

• • • ▬

Memphis, Tenn. — Dill Pickle quit his job in a grocery store and went back home to Rolling Fork, Miss.

• • • ▬

Chicago, Ill. — Delbert Shinn was released by police after they had heard his argument that robbery of slot machines is not illegal, since slot machines are illegal.

• • • ▬

Ardmore, Okla. — Bill Bryson and Harold Baker made their break from the Carter County Jail by cutting through the wall with a can opener.

• • • ▬

Camden, N. J. — The detective assigned to the Elizabeth Blackshire larceny case complained that she had picked his pockets as he questioned her at the police station.

• • • ▬

Los Angeles, Cal. — Richard Francis Macrone, arrested for passing bad checks, explained that he was working his way through divinity school.

• • • ▬

On Sun., Dec. 26th, the last mass was said in the chapel in Providence Heights, Euclid, O. Because of ill health, the residing priest left for Florida and the nuns left for their new quarters.

• • • ▬

The Newburgh lodge of St. Aloysius has elected a new secretary. He is Joseph Fortuna, Jr., of 3541 E. 82 St.

• • • ▬

Anyone wishing to renew his subscription for the newspaper "Demokracija" which is published in Goritza, can do so at our office and when we get a number of subscriptions together, we will mail the money to Goritza.

• • • ▬

City to Gather Up Trees on Sunday

Christmas trees will be picked up Sunday in Cleveland, Service Director Samuel F. David announced today.

The city's rubbish and garbage collectors will not pick them up this week with their regular collections, David said, since the incinerators are "badly overtaxed."

The trees must be placed at the curb to insure pickup by a force of 75 trucks and 150 collectors. The trees will be burned at the Edgewater and E. 26th St. Lakefront dumps.

SCHOOL DAYS By DWIG

'This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

CAPITOL HILL and Pennsylvania Avenue from the Hill to the White House are covered with stands for Inauguration Day. Availability of seats is practically nil. All $10.00 parade seats have been sold and the bleacher seats soon will be. Senators and Congressmen have so few at their disposal that having them at all is more an embarrassment than a pleasure.

Mrs. Bolton

The 81st Congress will convene on the third and once again the Democrats will take over. Their responsibility will be far greater than at any time since 1933. Greater perhaps than any Congress in our history.

THE Department of the Interior has announced the opening of two new homestead projects. World War II Vets are to have first preference. There will be some 153 farms in Wyoming and 56 homestead opportunities in Washington. According to the announcement, 50,938 acres of irrigated land served by the Bureau of Reclamation have been opened to homesteading since August, 1946. 100,000 applications for homesteading have been received by the Department. Further information and application blanks can be had from the Bureau of Reclamation, Department of the Interior, Washington 25, D. C.

THE State Department and the Department of Agriculture are working out the details of a plan launched by various Swedish agricultural organizations and supported by such groups as the Swedish Institute, the Swedish-American Foundation, etc., to bring 250 young farmers and farm workers to this country for one year's study of American farming. When placed on farms they will receive from $75 to $80 a month.

PHILADELPHIA will be the scene of an important exposition from January 10 to 14, especially important to manufacturers who must find ways of cutting costs: the Third National Materials Handling Exposition. Efficient handling of storage materials is probably one of the best areas in which economies in manufacturing operations can be made.

BENJAMIN FRANKLIN is to continue his work of good will between this country and England. You will recall that he spent most of 17 years of his life in London as Agent for Pennsylvania and other American colonies before the Revolution. During the late war his house on Craven Street, Strand, was considerably damaged by incendiary bombs. Recently the British Society for International Understanding obtained the lease and made restorations. A fund is to be gathered to be known as the Benjamin Franklin Foundation "to preserve the house as a permanent memorial to an honored statesman and a center for British-American intercourse."

"Backward America"—Bunk!

All the proponents of socialism, communism and the other what-have-you isms argue that their systems offer the "common man" greater security and material benefits. As Al Smith used to say, let's look at the record.

England has gone in for socialism in a big way. And what has happened? Once a great coal exporting nation, she can now hardly produce enough for her own needs. Her electric power industry has gone downhill and rates are higher than under private ownership. Her whole socialized economy is as shaky as a tree in a storm.

Russia, of course, has gone whole hog in its version of a "people's government," to own or control all productive activity, and only a miserable minimum of consumer goods is produced. Her retail stores—all of which belong to the state—are stocked with only a few necessities and even these are strictly rationed. Prices, measured by average earning power, are far higher than in this country.

"Backward America," on the other hand, still clings to representative government and a capitalistic economy. The "tragic" results of this are seen on every hand—the most efficient industries on earth, the highest standards of living in the world in spite of inflation, more leisure and opportunity for all, retail stores groaning with every kind of commodity, and a competitive system which has to please the people or go out of business—no "take it or leave it" system.

The socialists have a sad story. It just doesn't make sense. And yet they are working here to have government monopolies supplant private enterprise. Will we fall for it?

ST. MARY'S NEWS

(Continued from Page 5)

The Waterloo Beverage boys who had the hottest streak enjoyed by any team were busted open last Sunday by the Holmes Ave Market. They won 15 straight, until they met this disappointment. Even in this three game loss it was a matter of a few marks. Stan Robinhood tried desperately to win; his evening score totaled 514, with a 221 high game for the series. George Achin, Sr., his teammate, had a 503. For the winners J. Churney was high with 508.

The Individual High Game is still in Ed Zagorc's favor. No one has been able to beat his 247. The Zallers Super Service still leads the team high game with 947. Capt. Joe Ferra, Jr. has the best Individual High Three Game series with a 625. The Waterloo Beverages have taken first place from the Sveteks in the team high three games with a 2615. Tony Colnar is still first in Individual high averages with a cool 171.

Team Standings Including Last Sunday's Games

	W	L
Zaler Shell Service	29	16
Sveteks	28	17
Nottingham Cleaners	24	21
Waterloo Beverages	24	21
Holmes Ave. Market	21	24
Dave Shoes	19	26
Home Equipment	18	27
Church Council	17	28

Results of Last Week's Bowling

Zallers	693	766	790	2249
Home Equipment	760	757	820	2337
Church Council	654	732	749	2135
Nott. Cleaners	788	707	735	2230
Sveteks	773	860	835	2468
Dave Shoes	749	729	671	2149
Waterloo Beverage	724	791	756	2271
Holmes Ave. Market	763	833	771	2367

Last Week's 500 Club

Joe Ferra	569
Mike Anzlin	533
T. Colnar	524
F. Modic	517
S. Robinhood	514
J. Churney	508
G. Achin, Sr.	503
E. Luksic	501
S. Rudiak	500

Automobile LOANS Quickly Arranged

Buying a new car? Get the lowest available new or used car rate.

$4 per $100, new car
$4 per $100 used car

Member Federal Deposit Insurance Corporation

NORTH AMERICAN BANK

3 OFFICES
6131 St. Clair
16419 Waterloo
3496 E. 93 St.
BRoadway 6868

No Flapjacks, Here's Why:

Ionia, Mich. — John Leland, an Orleans, Mich., electrician, was supposed to make the flapjacks for a dinner at a Grange meeting here.

"I'll have 'em on the table by 6:30 if I don't break a leg," he promised.

Leaving work for the Grange hall, Leland fell off a ladder and broke his right leg. The flapjacks weren't served.

Short Courses Offered by Cleveland College

Winter term "Short Courses" will begin at Cleveland College the week of Jan. 10 under the auspices of the School of General Studies it has been announced by Grazella P. Shepherd, head of the division of general education. Ten new courses will appear on the roster of 40 classes ranging in subject matter from current affairs through arts and crafts. Given in eight and ten-week periods, at nominal fees the "Short Courses" offer brief instruction in many fields without the usual college restrictions of credits, examinations, and prerequisites.

Typical of the instructors who are frequently drawn from the professional life of the community are four Cleveland lawyers who will teach classes in law and history and the labor movement. "Law for the Layman", to be taught by E. D. McCurdy, partner in the firm of Boyd, Brooks and Wickham, will offer instruction in simple legal problems affecting business, sales, taxes, mortgages, domestic relations and debtor-creditor relationships. The class will meet on Mondays from 7:00 to 8:15 p. m.

George P. Bickford, partner in the firm of McKeehan, Merrick, Arter and Stewart will conduct an eight-week course on the "History of India" Fridays from 5 to 6:15 p. m. Bickford became acquainted with many of India's political leaders during his travels there and has long been a student of Indian history. The history of America prior to the Civil War will be taught by R. Crawford Morris, also associated with McKeehan, Merrick, Arter and Stewart. His class will meet Wednesdays from 6:30 to 7:45 p. m. Jack G. Day will conduct a course in "Understanding the Labor Movement" on Fridays from 7:00 to 8:15 p. m.

Other new courses are "Rehearsals for Listening", a class in appreciation of symphonic music to be taught by Stanley Butler, Western Reserve University instructor in music, and "Patterns of Life—Biology", a study of human biology to be given by Dr. Paul Visscher, professor of biology at Western Reserve.

Dr. Joseph Remenyi, associate professor of comparative literature at Cleveland College will conduct advanced classes of his courses, "Modern Europe in the Mirror of Literature" and "The Mounting of Life in the Light of Great Poets and Writers." Other reading courses will be "Literature of the Bible", "The Study of History by Arnold J. Tonybee", and "Reading Poetry". A new course in "Philosophies of the Western World" will be given by Dr. Frederick Harris, head of the department of philosophy at Cleveland College. There will be two classes in "Selected Works of Sigmund Freud", a repetition of the beginning class and a new second term course.

Charles Ewald, head of the World Trade Organization of the Chamber of Commerce will conduct a beginning and advanced course in Spanish Vocabulary. "Daily Theme Workshop" and "Basic English for Foreigners" will be repeated.

New in the list of arts and crafts courses are thee courses to be taught by Z. Virginia Filson, graduate of the Cleveland School of Art who is now giving private instruction. She will offer classes in "Elementary Textile Painting," "Elementary Figure Sketching," and "Animal Sketching and Portraiture."

Other classes to be offered in the Cleveland College craft rooms are ceramics, by Charles Mosgo of the Cleveland School of Art, weaving, leather workshop, metal workshop, paint workshop, needlecraft and needlecraft workshop, "Young Homemakers Guide," sewing, clothes clinic, "Crafts for Mothers and Children", tailoring, and folk and square dancing.

Arrangements for extension classes of many of these courses for neighborhood groups and clubs may be made through the Division of General Education at Cleveland College, TOwer-1-7650. Registrations are now being accepted for all classes.

A drunk had repeatedly called the telephone operator in the early morning as to when the bar opened. Each time he was told "eleven o'clock".

Finally the manager was asked to take the call and he said "eleven o'clock, but I'm going to be there to see that you don't get in." Whereupon the drunk replied, "I don't want in, I want out!"

* * *

"Was your friend shocked over the death of his mother-in-law?"

"Shocked? He was electrocuted."

* * *

"At her request you gave up drinking?"

"Yes."

"And you stopped smoking for the same reason?"

"I did."

"And it was for her that you gave up dancing, card parties and billiards?"

"Correct."

"Then why didn't you marry her?"

"Well, after all this reforming, I decided I could do better."

* * *

Funeral services were being conducted for a woman who had been thoroughly disliked in her rural community. With a violent explosive disposition she hen-pecked her husband, drove her children mercilessly and quarreled with her neighbors. Even the animals on her place wore a hunted look.

The day was sultry and as the service ended the storm broke furiously. There was a blinding flash followed by a terrific clap of thunder.

"Waal, she's GOT there!" a mourner said.

* * *

A Sunday school teacher had been telling a class of little boys about crowns of glory and heavenly rewards for good people.

"Now tell me," she said at the close of the lesson, "who will get the biggest crown?"

There was a silence for a while then Johnnie replied. "Him wots got the biggest head."

Bits of Info . . .

University extension work in the U.S. was started in 1888 by Dr. Nevill Dowey, then librarian of Columbia University.

Nothing is more discouraging to a university man than shaking out the envelope from home and finding nothing in it but news and love.

Washington — The U. S. office of education was established in 1867. At that time it was a part of the department of the interior.

Louisville — Kentucky's Mammoth cave was discovered in 1809 and was used for the manufacture of gunpowder in the War of 1812.

Average life of transit vehicles is eight to ten years for buses, 12 to 15 years for electric trackless trolleys, and 20 years for street-cars.

James Wilson, appointed secretary of agriculutre in 1897 by President McKinley, remained in the cabinet until 1913, serving under four presidents.

Eiffel Tower in Paris, completed in 189, in 986 feet high and rests upon a 330 foot square base. It contains 7,300 tons of steel and cost about $1,000,000.

First Canadian rain to leave Montreal for the Pacific coast arked the completion of the trans-continental rail line of the Dominion in 1886.

Earliest of preserved English manuscripts bear the date of 1309, but paper was not manufactured in the country until well along in the 16th century.

Argentina exports more corn than any other country, although its total annual crop is only about one-tenth of the annual crop grown in the U. S.

Russia's great Volga river is about 2,200 miles in length, and is said to be navigable for almost its entire course.

LOUIS SRPAN
TAILOR
17822 Marcella Road
KE 4311

Charles & Olga Slapnik
FLOWER SHOP
FLOWERS FOR ALL OCCASIONS
6626 St. Clair Ave. EX 2134

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!
Savers always welcome
The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?
You can't feel and look your best unless you do. If you are in doubt, we invite you to make the following test at our risk.
Get a package of (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for sixty days. If you are not satisfied your druggist will refund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has the trademark
ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

MEMBER PHOTOGRAPHERS ASSOCIATION OF AMERICA
BEROS STUDIO
FOR FINE PHOTOGRAPHS
6116 St. Clair Ave. Tel. EN 0670
Wedding pictures taken in: STUDIO, HOME or CHURCH — Families, Children and Portraits — Framing — Copying of Old Photographs — Satisfaction GUARANTEED.

FINANCIAL STATEMENT
of the
St. Clair Savings & Loan Company
DECEMBER 31, 1948

ASSETS	
Cash on Hand and in Banks	$ 564,191.76
United States Government Bonds	1,205,479.23
Loans on First Mortgage Security	4,861,375.91
Real Estate — Office Building	34,000.00
Federal Home Loan Bank Stock	45,000.00
All Other Assets	9,876.12
Total Assets	$6,719,923.02
LIABILITIES	
Savings Deposits	$5,976,568.84
Loans in Process and Escrow Funds	108,661.81
Borrowers' Accumulations for Insurance and Taxes	67,495.31
All other Liabilities	4,620.70
CAPITAL and SURPLUS	
Capital Stock $118,806.44	
Undivided Profits 153,769.92	
Reserve Fund 290,000.00	562,576.36
Total Liabilities, Capital and Surplus	$6,719,923.02

ALL SAVINGS DEPOSITS INSURED UP TO $5,000.00
by the
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION,
AN INSTRUMENTALITY OF THE U. S. GOVERNMENT

DEPOSITS MADE ON OR BEFORE JANUARY 10th WILL BE CREDITED WITH INTEREST FROM JANUARY 1st

FINANCIAL STATEMENT
of the
North American Bank Company
DECEMBER 31, 1948

RESOURCES	
Cash and Due from Banks	$1,541,480.70
U. S. Government Securities	4,560,778.81
Loans and Discounts	3,406,502.43
Other Bonds and Securities	203,956.55
Bank Premises Owned	1.00
Other Resources	6,028.00
	$9,718,747.49
LIABILITIES	
Capital Stock	$ 300,000.00
Surplus	187,500.00
Undivided Profits	70,973.24
Reserve for Contingencies	45,468.35
DEPOSITS	8,728,763.50
U. S. Government War Loan Account	63,681.21
Hypothecated Accounts (Sec. 710-180 G. C.)	285,425.75
Other Liabilities	36,935.44
	$9,718,747.49

Securities carried at $208,000.00 are pledged to secure U. S. Government War Loan Accounts as permitted by law

(Member Federal Deposit Insurance Corporation)
(Member Cleveland Clearing House Association)

3 EAST SIDE OFFICES

Follow the big crowds to the Bowl, to hear and dance to Paul Kaley and his "Music that's sweet with a beat," featuring Jo Furman every Saturday.

Lou Trebar and his All Star Sextet returns for another triumphant engagement Sunday, January 9.

★
Polka King Johnny Vadnal Every Thursday
★

Follow the Big Crowds to
THE BOWL
3739 E. 93rd St.—East 105th Bus South

Notice of Stockholders' Meeting

Notice is hereby given to the stockholders of The North American Bank Company that on the 12th of January, 1949, at eight o'clock P. M. there will be held the Annual Meeting of the stockholders of said corporation at The Slovenian National Home, Lower Hall, 6417 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio, for the purpose of electing directors of the company for the ensuing year, and the transacting of any and all business which may properly come before said Annual Meeting.

R. G. KOVATCH, secretary of
THE NORTH AMERICAN BANK CO.

If unable to be present at the meeting, please sign the Proxy and mail.

AHLIN SHEET METAL & FURNACE CO.
NEW COAL AND GAS FURNACES
Blowers and Conversion Burners
Minn. Honeywell Thermostats
ALL MAKES FURNACES REPAIRED
Recemented and Vacuum Cleaned
GUTTERS AND SPOUTING
613 E. 99. St. GL 7630

SNOODLES

By Cy Hungerford